

זכויות, מידע ושירותים לאנשים עם מוגבלות

מהדורה שנייה

תודתנו נתונה לעו"ד ישראל הבר מן הלשכה המשפטית בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות במשרד המשפטים, לגברת שרה כהן, מנהלת שירות הרווחה במשרד לקליטת העלייה, ולכלל העובדים במשרדי הממשלה, בגופים הציבוריים, בארגונים ובעמותות אשר תרמו רבות להרחבת המידע, מתן המשוב ועדכון החוברת. הודות לשיתוף הפעולה שלכם, העולים החדשים יוצאים נשכרים במידע מקיף ומעודכן.

הופק על ידי אגף מידע ופרסום
המשרד לקליטת העלייה
מנהלת האגף: **אידה בן שיטרי**
מנהלת מערכת עברית: **לירון כהן-פור**
תחקיר מקורי: **אוה מדמון**

0614911020
© ירושלים 2011

הודפס על ידי המדפיס הממשלתי

תוכן העניינים

6	מבוא
7	חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
9	סיוע המשרד לקליטת העלייה
9	הבטחת קיום
9	דיוור ציבורי
14	המוסד לביטוח לאומי
14	קצבת נכות
15	גמלה מיוחדת לעולים עם מוגבלות חמורה
16	חוק לרון
16	קצבת שירותים מיוחדים
17	גמלה לילד נכה
17	גמלת ניידות
18	שיקום מקצועי לאנשים עם נכות
19	ביטוח נפגעי עבודה
20	ביטוח נפגעי תאונות
20	תגמולים לנפגעי פעולות איבה
21	תגמולים לאסירי ציון ולמשפחות של הרוגי מלכות
22	גמלת סיעוד
23	משרד הבינוי והשיכון
23	סיוע ברכישת דירה
23	סיוע בשכירת דירה
24	זכאות לדיוור ציבורי - דירות נכסי רכישה
25	משרד התמ"ת
25	המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה
26	משרד הביטחון - אגף שיקום נכים
26	הטבות ושירותים
27	משרד הרווחה והשירותים החברתיים
27	שירותי שיקום
28	שירותים ייחודיים לאנשים חרשים וכבדי שמיעה
30	שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית
31	שירותים לאדם העיוור
38	סיוע כספי לאדם העיוור מגורמים שונים

40	משרד הבריאות
40	שירותי בריאות הנפש
41	השתתפות במימון מכשירים רפואיים
43	קופות חולים
44	משרד הפנים
44	מתן הנחות בתשלומי ארנונה
44	העסקת עובד זר
45	נגישות לקלפיות
46	נגישות במבני ציבור
47	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
47	הנחות בתחבורה ציבורית
47	נגישות בתחבורה ציבורית
48	רשיון נהיגה
48	הנחה באגרת רישוי
48	תגי חנייה לנכים
49	תשלום אגרת נכה מופחתת
50	משרד האוצר
50	הקלות במס הכנסה
50	מס רכישה מופחת לדירת מגורים
51	הרשות לזכויות ניצולי השואה
52	מינהל מקרקעי ישראל
52	הטבות לאנשים עם מוגבלות
53	רכישת מגרש בתוכנית בנה ביתך
53	המשרד לשירותי דת
53	נגישות למוסדות דת
53	תעסוקת אנשים עם מוגבלות
54	משרד החינוך
54	מסגרת לימוד רגילה או משולבת
55	סל השירותים של החינוך המיוחד
56	אולפנים מיוחדים ללימוד עברית
56	תלמידים עולים
57	משרד התקשורת
57	נגישות לשידורי טלוויזיה לכבדי שמיעה
58	משרד המשפטים
58	האגף לסיוע משפטי
58	לשכות לסיוע משפטי

58	נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
59	הסנגוריה הציבורית
60	האפוטרופוס הכללי
61	פטור מאגרת רישום משכנתה - הלשכה לרישום מקרקעין (טאבו)
62	הנהלת בתי המשפט
62	נגישות לדיונים בבתי משפט
63	משטרת ישראל
64	ארגונים ועמותות כלל ארציים
76	מספרי חירום
77	נספח - רשימת חוקים הקשורים לאנשים עם מוגבלות

המשרד לקליטת העלייה מציג בפניכם חוברת המרכזת את מכלול המידע והשירותים העיקריים המיועדים לאנשים עם מוגבלות.

החוברת מוגשת בשפות: רוסית, אנגלית, צרפתית, ספרדית, אמהרית ועברית, בעבור ציבור העולים החדשים ובני משפחותיהם, והיא כוללת זכויות, חוקים ונהלים בתחום השירותים הממשלתיים והציבוריים לאנשים עם צרכים מיוחדים.

החוברת הולמת את רוח האמנה בדבר זכויות של אנשים עם מוגבלות שאומצה על ידי האו"ם בדצמבר 2006 ושנחתמה על ידי ישראל במרס 2007. בסעיף 21 של האמנה מודגשת החשיבות הרבה של הזכות לגישה למידע.

ברוח זו החליטו המשרד לקליטת העלייה ונציבות שוויון זכויות שבמשרד המשפטים להפיק חוברת מידע זו המונחת לפניכם.

החלק הראשון של החוברת מציג בקצרה את השירותים הממשלתיים הניתנים לציבור האנשים עם מוגבלות, ומציג את דרכי הפנייה אל נותני השירותים.

בחלקה השני מופיעה רשימה חלקית של ארגונים ארציים המעניקים שירותים לאנשים עם מוגבלות ולמשפחותיהם.

רשימת השירותים בחוברת מיועדת להתמצאות ראשונית בלבד. מידע מפורט יותר ניתן לקבל במשרדים ובארגונים נותני השירותים, בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, במוקדים עירוניים, במחלקות לשירותים חברתיים של הרשויות המקומיות וכן באתרי האינטרנט של משרדי הממשלה והארגונים השונים.

שימו לב!

המידע המתפרסם בחוברת הוא כלי עזר שנועד להתמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. המידע משתנה מעת לעת, לכן לפני נקיטת צעד כלשהו, מוצע לבדוק את זכאותכם האישית בכל משרד או ארגון.

במקרה של אי-התאמה בין המידע המתפרסם בחוברת לבין החוקים והנהלים של הגופים הייעודיים, החוקים והנהלים המעודכנים הם הקובעים.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות אשר נחקק בכנסת ישראל בשנת 1998 קובע בסעיף 1 עקרון יסודי:

"זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות".

בסעיף 2 מוגדרת מטרת חוק השוויון:

"חוק זה מטרתו להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות, ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולתו".

תיקון מס' 2 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות: בחודש מרס 2005 תוקן חוק השוויון והתווסף לו פרק מרכזי, הקובע את החובה להנגיש כל מקום הפתוח לציבור וכל שירות הניתן לאנשים עם מוגבלות. תיקון זה מצטרף לפרקים הקודמים העוסקים בחובת שילובם של אנשים עם מוגבלות בעולם התעסוקה, בחובת הנגשת התחבורה הציבורית ובהקמת נציבות השוויון ולידה הוועדה המייעצת המורכבת מרוב של אנשים עם מוגבלות. הוספת החובה לנגישות תאפשר מימוש זכויות היסוד שפורטו בחוק המקורי.

נושאים מיוחדים המוזכרים בחוק השוויון וחקיקה נוספת

איסור הפליה בתעסוקה: הפרק הרביעי של החוק עוסק באיסור הפליה בתעסוקה עקב מוגבלות העובד עצמו ו/או בן משפחתו בכל שלבי העבודה - קבלה, תנאים, קידום, הכשרה, פיטורין והטבות. הפרק עוסק גם בחובת התאמת סביבת העבודה, הסדרי חנייה ועוד, ובזכות האדם לתבוע את המעביד בגין הפרת חוק זה. החל באוקטובר 2007 הוסדרו גם **תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (השתתפות המדינה במימון התאמות)**, התשס"ו-2006, העוסקות בהסדרי מימון ההתאמות הנדרשות למעסיקים במגזר הפרטי לאלה שלא קיבלו אותם ע"י גורמים אחרים כגון המוסד לביטוח לאומי ומשרד הביטחון. בשנת 2002 הוסדרו תקנות שכר מינימום (שכר מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת) המאפשרות למועסק

בעל יכולת עבודה מופחתת להשתלב בשוק העבודה בשכר מינימום מותאם וזאת לאחר שגורמי משרד התמ"ת אישרו זאת. בשנת 2007 נחקק **חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007**, המסדיר את זכויותיהם של עובדים המועסקים כמשתקמים בשוק העבודה הפתוח.

נגישות לתחבורה ציבורית: הפרק החמישי בחוק עוסק בחובת הרשויות לאפשר לאנשים עם מוגבלות נגישות בתחבורה הציבורית – אוטובוסים עירוניים, רכבות, מטוסים ותחבורה ימית. בשנת 2003 אושרו תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות המסדירות את הנגישות לשירותי התחבורה הציבורית.

נגישות כללית: כאמור, במרס 2005 נחקק בכנסת תיקון לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות הקרוי "פרק הנגישות". הפרק עוסק באיסור הפליה והבטחת נגישות. החוק החדש מחייב הנגשת מבנים, תשתית וסביבה קיימים וחדשים, וכן הנגשת השירות הניתן לציבור, כך שאנשים עם מוגבלות פיזית, חושית, נפשית, שכלית, קוגניטיבית והתפתחותית יוכלו להיכנס, לנוע, לגשת וליהנות באופן מלא מכל מקום ציבורי ומהשירות הניתן בו. חובת הנגישות חלה על בנייני ציבור, שטחי מסחר, מוסדות ציבור, בתי ספר ומרפאות, מוסדות להשכלה גבוהה, מרכזי תעסוקה, אתרי בילוי וטבע, צמתיים ומדרכות, גשרים להולכי רגל, גנים ציבוריים, רכוש משותף בבנייני מגורים, שירותי שעת חירום ועוד.

הקמת נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות: הפרק השישי עוסק בחובה להקים נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות שתפקח על יישום החוק ועל קידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות במודל זכויות אדם. הנציבות הוקמה בשנת 2000 והיא פועלת במסגרת משרד המשפטים. היחידה המשפטית לפניות הציבור בנציבות השוויון פועלת למימוש זכויות ולמניעת הפליה של אנשים עם מוגבלות בתחומי תעסוקה, חינוך, נגישות, דיור ועוד. היחידה עומדת לרשות הפונים אליה לקבלת מידע וחוות דעת משפטית, וכן מסייעת משפטית במקרים המתאימים.

סיוע המשרד לקליטת העלייה

www.klita.gov.il

עולים עם מוגבלות מקבלים, ככל העולים, סיוע מן המשרד לקליטת העלייה. נוסף לסיוע זה, אנשים עם מוגבלות עשויים להיות זכאים להבטחת קיום ולסיוע בדיוור ציבורי כמפורט להלן:

הבטחת קיום

להבטחת קיום זכאים עולים עם מוגבלות העונים על התנאים שלהלן:

- אנשים הסובלים ממחלה, נכות או מוגבלות ומי שנמצאים במעקב רפואי ובידם אישור של שירות התעסוקה, הוועדה למיון מוגבלים או הרופא המטפל, שאינם מסוגלים לעבוד באופן קבוע או זמני
- אנשים עם מוגבלות או נכות המטופלים במרכזי אבחון ושיקום מקצועי של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה או משרד הרווחה והשירותים החברתיים
- נושאי תעודת עיוור מן השירות לעיוור של משרד הרווחה
- בעלי אישור על מוגבלות שכלית שניתן על ידי האגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה והשירותים החברתיים
- מי ששוהים במוסד לטיפול כרוני ושאחזקתם אינה על חשבון המדינה
- מי שאינם יכולים לצאת לעבודה עקב חובתם לטפל בכן משפחה - בן/בת זוג, ילד או הורה הנמנה עם האוכלוסייה המפורטת בסעיפים הקודמים, המתגורר עמם ותלוי בהם לצורך השגחה יומיומית - על סמך אישורים רפואיים.

תקופת הסיוע להבטחת קיום לעולים "נתמכים": מתום החודש השישי לעלייה ועד תום החודש ה-12, לאחר סיום סל קליטה.

אופן הפנייה

לקבלת הסיוע להבטחת קיום יש לפנות ליועצי הקליטה האישיים בלשכת המשרד לקליטת העלייה הקרובה למקום המגורים. בתום השנה הראשונה לעלייה יש לפנות לאגף נכויות במוסד לביטוח לאומי (לזירוז התהליך, רצוי לפנות לביטוח הלאומי עוד לפני תום השנה הראשונה, כדי למנוע את פערי הזמן).

דיוור ציבורי

דירה ציבורית היא דירה השייכת למדינה, מנוהלת ומתוחזקת על ידי חברה מאכלסת ומושכרת בשכר דירה יחסית נמוך לאזרחי ישראל נזקקים. בעבר, רוב הדירות

הציבוריות נבנו בפריפריה. מספר הדירות מוגבל ולרוב תקופת ההמתנה עלולה להימשך שנים אחדות.

תנאי הזכאות לקבלת דיור ציבורי לפי נוהל הדיור במשרד לקליטת העלייה:

- אדם עם מוגבלות חמורה שנקבעה לו דרגת מוגבלות קבועה של 75% ומעלה על ידי המוסד לביטוח לאומי או על ידי משרד הביטחון
- ילד עד גיל 18 שהוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כזכאי לקצבת ילד נכה
- אדם החולה במחלה חמורה לפי הפירוט הבא: מחלת כליות המחייבת דיאליזה, מחלת לב, השתלת לב, מחלה ממארת המחייבת הקרנות או טיפול כימותראפי, מחלת כבד המחייבת השתלת כבד, מחלת ריאות המחייבת השתלת ריאה, איידס ומחלת נפש כרונית
- אדם הנושא תעודת עיוור מן השירות לעיוור במשרד הרווחה והשירותים החברתיים
- משפחת עולים הכוללת לפחות בן משפחה אחד בעל מוגבלות חמורה
- משפחת עולים הכוללת לפחות בן משפחה אחד החולה במחלה חמורה.

אופן הפנייה

יש לפנות ליועצי הקליטה האישיים בלשכות המשרד ולהירשם ברשימת הממתנים לדיור ציבורי.

כתובות וטלפונים של המשרד לקליטת העלייה:

מחוז חיפה והצפון, שדרות הפל-ים 15, בניין א', חיפה 04-8621116/7

מרחב חיפה והקריות, שד' הפל-ים 15, בניין ב', חיפה 1599-500-922

04-8632336 פקס

סניפים:

1599-500-902..... הקריות, רח' המייסדים 7, קריית ביאליק.

04-8742957..... פקס

1599-500-920 מרחב גליל עליון, בניין ביג, אזור התעשייה, כרמיאל

04-9580875 פקס

סניפים:

04-9078301..... מעלות, רח' מעלה הבנים 302,

04-9078312..... פקס

04-9910725..... עכו, בניין העירייה, ויצמן 35,

04-9916833..... פקס

- 04-9950400..... נהרייה, דרך העצמאות 9, פקס
- 04-9950404..... פקס
- 04-6920218..... צפת, קניון שערי העיר, בניין "קלאב מרקט", קומה ב' פקס
- 04-6820571..... פקס
- 04-6818400..... קריית שמונה, בניין צחור, כיכר צה"ל פקס
- 04-6818405..... פקס

1599-500-903 ..... לשכת נצרת עילית, בניין "לב עסקים", רח' המלאכה 52 פקס

04-6564019..... פקס

סניפים:

- 04-6540331..... מגדל העמק, רח' ניצנים 45 פקס
- 04-6040376..... פקס
- 04-6098300..... עפולה, רח' יהושע חנקין 34 פקס
- 04-6098305..... פקס
- 04-6720399..... טבריה, רח' השומר 47, מרכז קליטה, בניין 2 פקס
- 04-6717061..... פקס

1599-500-904 ..... לשכת חדרה, רח' הלל יפה 13 פקס

04-6108417..... פקס

08-6261216..... מחוז הדרום וירושלים, רח' זלמן שז"ר 31, באר-שבע פקס

1599-500-921..... מרחב באר-שבע והנגב המזרחי, רח' זלמן שז"ר 31, באר-שבע פקס

08-6280529..... פקס

סניפים:

- 08-6592444 ,..... ערד, רח' יהודה 34 פקס
- 08-6592440..... פקס
- 08-6341621..... אילת, שד' התמרים, קריית המשרדים פקס
- 08-6372367..... פקס
- 08-6563888..... דימונה, רח' הצאלה 8 פקס
- 08-6563880..... פקס
- 08-9961284..... אופקים, רח' הרצל 37 פקס
- 08-9962743..... פקס

1599-500-923 ..... מרחב ירושלים, רח' הלל 15 פקס

02-6249398..... פקס

לשכת אשקלון, רח' העבודה 1 1599-500-915

פקס 08-6790770

סניפים:

קריית גת, שד' לכיש 5 08-6878664

פקס 08-6878660

שדרות, רח' הפלדה 8 08-6897033

פקס 08-6610614

נתיבות, רח' יוסף סמילו 10 04-9938673

פקס 08-9943307

לשכת השפלה, רח' הרצל 91, קריית הממשלה, רמלה 1599-500-912

פקס 08-9208019

סניפים:

בית שמש, רח' השבעה 10 02-9939102

פקס 02-9912540

מחוז תל-אביב והמרכז, רח' אסתר המלכה 6, ת"א 03-5209112

מרחב תל-אביב, רח' אסתר המלכה 6 1599-500-901

פקס 03-5209173

לשכת פתח-תקווה, רח' ההסתדרות 26 1599-500-907

פקס 03-9312606

מרחב נתניה והשרון, רח' ברקת 3, נתניה 1599-500-905

פקס 09-8629435

סניפים:

השרון, רח' תע"ש 23, כפר-סבא 1599-500-906

פקס 09-7663515

מרחב חולון, רח' אילת 36 1599-500-908

פקס 03-5056997

מרחב אשדוד, שד' מנחם בגין, מרכז צימר, שער 1 1599-500-914

פקס 08-8668030

1599-500-910 ..... לשכת ראשון לציון, רח' ישראל גלילי 3

03-9525893 ..... פקס

סניפים:

08-9378000 ..... רחובות, רח' בנימין 12

08-9390256 ..... פקס

מרכז מידע טלפוני לעולים: מענה בשפות: רוסית, אמהרית, אנגלית, ספרדית

03-9733333 ..... וצרפתית:

03-9732143 ..... פקס

www.klita.gov.il

info@moia.gov.il

המוסד לביטוח לאומי

www.btl.gov.il

המוסד לביטוח לאומי מעניק גמלאות שונות, שירותי שיקום ושירותים מיוחדים לאנשים עם מוגבלות, בהתאם לרמת המוגבלות ולמידת אי-כושרם להשתכר, כפי שנקבעו על ידי ועדה רפואית של המוסד לביטוח לאומי. שירותים אלו מסייעים לאדם עם מוגבלויות בתפקוד היום-יומי, ובכך מאפשרים לו לנהל אורח חיים תקין ככל האפשר.

שימו לב!

תנאי הזכאות לגמלאות המופיעים בפרק זה הם כלליים ונועדו להתמצאות בלבד. תנאי הזכאות משתנים והם נבחנים לפי כל מקרה לגופו. לביטוח לאומי יש למדויקים יש לפנות למוסד לביטוח לאומי.

קצבת נכות

זכאים לקצבת נכות

קצבת נכות משולמת למי שעקב נכותו צומצם כושרו להשתכר לפחות ב-50% או לאישה עקרת בית שכושרה לתפקד במשק בית צומצם לפחות ב-50%.

”נכה” מוגדר במוסד לביטוח לאומי כתושב ישראל ותושבת ישראל (פרט לעקרת בית נכה), מגיל 18 ועד גיל פרישה, שעקב ליקוי גופני, שכלי או נפשי בשל מחלה, תאונה או לידה, חל עליו אחד מן המקרים שלהלן:

- כושרו להשתכר והשתכרותו בפועל עקב הנכות צומצמו, באחת או בהדרגה, ב-50% או יותר
- אין לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד
- הכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 60% מן השכר הממוצע – למי שזכאי לקצבה לתקופה ממושכת או שיש לו ליקוי חמור
- הכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 45% מן השכר הממוצע – למי שאינו זכאי לקצבה לתקופה ממושכת ושאינו ליקוי חמור

נוסף על כך, כדי להיות זכאים לקצבת נכות, צריכה להיקבע ע”י רופא מטעם הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של לפחות 60%, או בשיעור של לפחות 40% אם למבוטח כמה ליקויים ועל ליקוי נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של לפחות

25%. לעקרת בית נכה - רופא מטעם הביטוח הלאומי קבע לה נכות רפואית בשיעור של לפחות 50%.

לקבלת מידע מפורט ולהגשת בקשה לקצבת נכות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

אדם שהגיע לגיל פרישה יקבל קצבת זקנה במקום קצבת נכות. אם קצבת הנכות שקיבל הייתה גבוהה מקצבת הזקנה, יקבל את הפרש הקצבאות. הזכאות לקבלת הפרש הקצבאות היא קבלת קצבת נכות לפני גיל הזקנה.

אופן הגשת התביעה

כדי להגיש תביעה לקצבת נכות יש למלא טופס תביעה המופיע באתר המוסד לביטוח לאומי. את הטופס יגיש תובע הקצבה עצמו. אם בשל מצבו הגופני או הנפשי אינו מסוגל להגיש את התביעה, רשאי בן משפחה או אדם אחר המייצג אותו להגיש את התביעה בשמו.

מי שזכאי לקצבת נכות ואין לו הכנסות אחרות פטור מתשלום דמי הביטוח הלאומי.

עולים נכים

שימו לב

עולים עם מוגבלות זכאים לקצבת נכות החל בשנה השנייה מיום קבלת מעמד עולה ולאחר אישור זכאותם על ידי הביטוח הלאומי. עולים הזקוקים לסיוע לפני תקופה זו עשויים להיות זכאים לסיוע המשרד לקליטת העלייה - ראו פרק קודם.

גמלה מיוחדת לעולים עם מוגבלות חמורה

עולים עם דרגת מוגבלות חמורה, מגיל 18 ועד גיל הפרישה, זכאים בתנאים מסוימים לקצבת שירותים מיוחדים כבר בשנה הראשונה לעלייתם.

גמלה מיוחדת לעולים נכים קשים מורכבת משני סוגי גמלאות:

גמלת שירותים מיוחדים לעולה - ניתנת מהיום ה-91 לעלייתם ועד תום השנה הראשונה. הזכאות לגמלה זו נקבעת על-פי מבחן המכונה "מבחן התלות בזולת".

נכות כללית לעולה - ניתנת בתום שישה חודשים לעלייתם ועד תום השנה הראשונה, ובתנאי שנמצאו זכאים קודם לכן לגמלת שירותים מיוחדים לעולה כמוסבר לעיל.

בתום השנה לעלייתם תיבדק זכאותם לפי הכללים הרגילים של קצבת נכות כללית וקצבת שירותים מיוחדים.

חוק לרון (החוק המשופר למקבלי קצבת נכות היוצאים לעבוד)

ב-1 באוגוסט 2009 נכנס לתוקפו תיקון לחוק נכות, המעודד נכים לצאת לעבוד. חוק לרון נועד לסייע לאנשים עם מוגבלות להשתלב בכוח העבודה, מבלי לפגוע בזכויותיהם לקבלת קצבת נכות.

עיקרי החוק:

- מי שנקבעה לו דרגת אי-כושר יציבה, לא ייבדק מחדש עם צאתו לעבודה
- הסכום הכולל לתשלום בגין עבודה וקצבה יהיה תמיד גדול יותר מסכום הקצבה בלבד
- מי שיוצא לעבוד ימשיך לקבל הטבות נלוות על-פי הכללים שנקבעו
- מי שיפסיק לעבוד או שהכנסותיו יופחתו, יהיה זכאי לרשת ביטחון למשך 36 חודשים, המבטיחה את הזכאות לקבל בחזרה את קצבת הנכות, כפי שקיבל לפני שהתחיל לעבוד
- על-פי החוק, מי שהכנסתו מעבודה עולה על הסכום הנקבע בחוק, יקבל "קצבת עידוד" במקום קצבת הנכות. קצבת עידוד משולמת באופן אוטומטי למי שקיבל קצבת נכות במשך לפחות 12 חודשים רצופים.
- בכך יישמר העיקרון ולפיו הסכום הכולל לתשלום בגין עבודה וקצבה יהיה תמיד גבוה יותר מקצבת הנכות בלבד.

אנשים המעוניינים להשתלב במעגל העבודה, או עובדים המעוניינים לבדוק אפשרויות תעסוקה נוספות, יכולים לפנות לשירותי השיקום המקצועי של המוסד לביטוח לאומי.

קצבת שירותים מיוחדים

קצבת שירותים מיוחדים ניתנת לאדם התלוי בעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום, או זקוק להשגחה כדי למנוע סכנת חיים לעצמו או לסובבים אותו.

תנאי הזכאות:

1. תושב ישראל המבוטח במוסד לביטוח לאומי, מגיל 18 עד גיל פרישה.
2. אדם המקבל קצבת נכות מן הביטוח הלאומי ונקבעה לו על ידי הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של לפחות 60% (לעניין שירותים מיוחדים), או שאינו מקבל

קצבת נכות, אך נקבעה לו על ידי הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של 75% (לעניין שירותים מיוחדים), ובלבד שהוא עונה גם על התנאים המפורטים בהמשך.

3. הוא אינו מקבל גמלת ניידות, אלא אם כן נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 100%, או שהוא זקוק לכיסא גלגלים, או שהוא מרותק למיטה, או שהוא בעל רכב ושנקבעו לו 100% נכות רפואית לעניין שירותים מיוחדים.

4. הוא אינו מאושפז במוסד שניתנים בו שירותי רפואה, סיעוד או שיקום.

גמלה לילד נכה

גמלה לילד נכה ניתנת בהתאם לתנאים שלהלן:

- הילד הוא ילדו של מבטח תושב ישראל
- הילד נמצא בישראל
- הילד אינו מקבל קצבת ניידות, למעט מי שנקבעו לו 80% בניידות או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו
- הילד אינו מוחזק במשפחה אומנת או במוסד, בתנאי פנימייה המספקים שירותי ריפוי, סיעוד או שיקום.

מי זכאי לגמלה?

- ילד בן 91 ימים עד 3 שנים הסובל מעיכוב התפתחותי חמור
- ילד בן 91 ימים עד 18 שנים הזקוק להשגחה מתמדת למניעת סיכון לו או לסובבים אותו
- ילד בן 3 עד 18 התלוי בעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום הרבה יותר מ בני גילו
- ילד עם ליקוי מיוחד: ליקוי שמיעה מיום הלידה עד 18 שנים; תסמונת דאון מיום הלידה עד 18 שנים; ליקוי ראייה מגיל 91 ימים עד 18 שנים; אוטיזם ומוגבלויות דומות מגיל 91 ימים עד 18 שנים
- ילד בן 91 ימים עד 3 שנים הזקוק לטיפול רפואי מיוחד.

גמלת ניידות

גמלת ניידות מעניקה הטבות שונות לפגועי רגליים המוגבלים בניידות, כדי לסייע להם להשתלב בקהילה ולפתח חיים עצמאיים.

הזכאים לגמלת ניידות

- תושב ישראל בגיל 3 שנים ועד גיל הפרישה, הנמצא בישראל
- ועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה לו אחוזי מוגבלות בניידות עקב ליקויים ברגליו לפי רשימת ליקויים מוגדרת

במסגרת גמלת הניידות נכללים מספר סוגי הטבות שהמוסד לביטוח לאומי מעניק:

- הלוואה עומדת לקניית רכב חדש – לכיסוי המיסים החלים על הרכב
- קצבת ניידות חודשית לבעל רכב – להשתתפות בהוצאות אחזקת הרכב
- קצבת ניידות חודשית למי שאין בבעלותו רכב – למימון הוצאות הניידות
- הלוואה מקרן הלוואות מיוחדת לקניית רכב חדש – נוסף להלוואה העומדת למימון המיסים. הלוואה זו מיועדת לנכים עם ליקויים חמורים שהכנסתם מעבודה היא נמוכה, והיא ניתנת לבעלי רישיון נהיגה בלבד
- הלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזרים ב"רכב לאבזרים מיוחדים" – זהו רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכסא גלגלים, או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים
- הלוואה לרכישת מתקן הרמה לכסא גלגלים ולהתקנתו
- לימוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים
- החזר הוצאות לרכישת אבזרים ברכב פרטי ולהתקנתם.

לקבלת מידע מפורט בנושא הזכאות להטבות ניידות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים, או לאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

שיקום מקצועי לאנשים עם נכות

נוסף לגמלאות המוענקות על ידי המוסד לביטוח לאומי, אנשים עם מוגבלות כללית, נפגעי פעולות איבה ונפגעי תאונות או מחלות עבודה זכאים לשיקום מקצועי. מטרת השיקום המקצועי היא הקניית מקצוע וסיוע בהשתלבות בעבודה לאנשים עם מוגבלויות.

השירות ניתן על ידי עובדים סוציאליים, המעניקים שירותי אבחון וייעוץ שיקומי ותעסוקתי, והמלווים את המשתקם עד להשתלבותו בעבודה.

לשיקום המקצועי זכאי מבטח שוועדה רפואית קבעה לו לפחות 20% נכות רפואית משוקללת לצמיתות, ושאינו מסוגל, בשל נכותו, להמשיך בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת.

שימו לב!

גם מי שאינו מוכר במחלקת נכות כללית או מי שאינו מקבל קצבת נכות כללית, אך סובל ממגבלה גופנית, נפשית או שכלית, יכול להגיש תביעה לשיקום מקצועי במחלקת השיקום. הוא יופנה לבדיקה אצל הוועדה הרפואית, ובמידה שייקבעו לו אחוזי נכות רפואית, תיבדק זכאותו לשיקום מקצועי.

בקשה לשיקום מקצועי ניתן להגיש בסניף המוסד לביטוח הלאומי הסמוך למקום המגורים.

השתתפות ברכישת ציוד - ראו בפרק "משרד הרווחה"

ביטוח נפגעי עבודה

ביטוח נפגעי עבודה נועד לפצות מבוטחים שנפגעו בעבודתם על אובדן שכר או הכנסה, ולסייע להם לחזור למעגל העבודה. נוסף על כך, הנפגע זכאי לקבל טיפול רפואי בחינם בגין תוצאות הפגיעה.

הזכאים:

- עובדים שכירים ועובדים עצמאיים שנפגעו תוך כדי ועקב עבודה, לרבות בדרך אל העבודה או ממנה, או עובדים שעקב עבודתם חלו ב"מחלת מקצוע" - אחת מרשימת מחלות מוגדרות שנקבעו בתקנות המוסד לביטוח לאומי
- בתנאים מסוימים, זכאים לגמלת תלויים בני משפחתו של מבוטח שנפטר עקב גריעה בעבודה. לפרטים פנו למוסד לביטוח לאומי.

הסיוע:

- טיפול רפואי - באמצעות קופת החולים שבה מבוטח הנפגע
- דמי פגיעה - תשלום בגין היעדרות מעבודה ולכל היותר בעד 91 ימים, הנמנים ממחרת הפגיעה, ועד למקסימום תשלום כפי שנקבע בחוק. את התביעה יש למסור לא יאוחר מ-12 חודשים לאחר הפגיעה
- קצבת נכות מעבודה - ניתנת למי שעקב הפגיעה נותר נכה, בין שחזר לעבודה ובין שאינו מסוגל לחזור לעבודה. הקצבה ניתנת לבעלי דרגת מוגבלות זמנית של לפחות 9%, או לבעלי דרגת מוגבלות קבועה של לפחות 20%. תשלום זה ניתן או במענק חד-פעמי (מענק נכות מעבודה) או בתשלום חודשי (קצבת נכות מעבודה)

- שיקום מקצועי ודמי שיקום לנכה שאינו מסוגל לחזור לעבודתו הקודמת
- השלמת הכנסה לבעלי הכנסה נמוכה המקבלים קצבת נכות מעבודה או גמלת תלויים
- גמלת תלויים – ניתנת במקרים מסוימים לבני משפחה של נפגע שנפטר עקב תאונת עבודה.

לקבלת פרטים על תנאי הזכאות וסוגי סיוע נוספים יש לפנות למוסד לביטוח לאומי.

ביטוח נפגעי תאונות

ביטוח זה נועד למי שנפגע בתאונה שאינה תאונת עבודה או תאונת דרכים, ועקב התאונה איבד את כושרו לתפקד. קצבה זו משולמת לכל היותר בעד 90 יום רצופים של אובדן כושר התפקוד.

הזכאים:

תושבי ישראל שמלאו להם 18 שנים ועד גיל הפרישה, לרבות עקרת בית שאינה מבוטחת במסגרת ביטוח נפגעי תאונות. תושב ישראל שנפגע בחו"ל זכאי לתשלום דמי תאונה מיום חזרתו ארצה, בכפוף להוראות החוק.

שימו לב!

ביטוח זה אינו חל על נפגעי תאונות דרכים

על הנפגע בתאונה להיבדק בדיקה רפואית בתוך 72 שעות משעת התאונה. מי שלא נבדק בתוך פרק הזמן הזה, עלול לאבד את זכותו לדמי תאונה.

תגמולים לנפגעי פעולות איבה

נפגעי פעולות איבה ובני משפחותיהם זכאים, על-פי החוק, לתגמולים כספיים ולהטבות שונות, המיועדים לסייע להם ולתמוך בהחלמתם – כגון תגמולים חודשיים, שיקום, מענקים שנתיים ומענקים חד-פעמיים.

לפירוט הזכאים לסיוע, פנו לאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

הסיוע:

- טיפול רפואי, כולל עזרה ראשונה ואשפוז
- לתגמולי נכות זכאים נכים, שוועדה רפואית קבעה להם דרגת נכות זמנית או קבועה בשיעור של 10% ומעלה (דרגת נכות פחותה מ-10% אינה מזכה בתגמול). התגמולים משולמים בדרך של מענק חד-פעמי או בדרך של תגמול חודשי
- תגמולים והטבות למשפחות הנספים בפעולות איבה - משפחות הנספים בפעולות איבה זכאים לתגמולים, לשיקום, למענקים ולהטבות
- סיוע בשיקום מקצועי
- נפגעי פעולות איבה זכאים להטבות ומענקים שונים, לרשימת ההטבות פנו למוסד לביטוח לאומי, או בקרו באתר האינטרנט.

תגמולים לאסירי ציון ולמשפחות של הרוגי מלכות

תושבי ואזרחי ישראל שהרשות המאשרת לאסירי ציון (שבמשרד לקליטת העלייה) הכירה בהם כאסירי ציון, כבני משפחה של אסיר ציון הנמצא במאסר או כבני משפחה של הרוג מלכות, עשויים להיות זכאים לגמלאות על-פי חוק התגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם.

זכאים

- אסיר ציון שלקה במוגבלות בעקבות המאסר או הגלות ודרגת מוגבלותו היא לפחות 10%
- אסיר ציון שהכנסתו אינה עולה על סכום שנקבע בחוק
- אלמן/אלמנה או ילדים יתומים של הרוג מלכות, או של אסיר ציון שקיבל תגמולים לאסיר ציון מן המוסד לביטוח לאומי
- לכירור תנאי הזכאות המדויקים לתגמולים, פנו למוסד לביטוח לאומי.

התגמולים

- תגמול לאסיר ציון נכה
- תגמול לאסיר ציון בעל הכנסה נמוכה
- תגמול לבני משפחה של אסיר ציון שנפטר במאסר או למשפחת הרוג מלכות
- הטבות נוספות לאסיר ציון נכה - ריפוי, אשפוז, מכשירים רפואיים, שיקום מקצועי ועוד

גמלת סיעוד

גמלת סיעוד ניתנת לאנשים שהגיעו לגיל הפרישה הגרים בבית, והנזקקים לעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום, וכן לנזקקים להשגחה בבית למען בטיחותם.

תנאי קבלת הגמלה:

1. תושב ישראל שהגיע לגיל הפרישה
2. גר בביתו לא במוסד
3. הכנסותיו אינן עולות על הסכום הנקבע בחוק
4. אינו מקבל קצבה לשירותים (לנכה שנפגע בעבודה או לנכה כללי) מן המוסד לביטוח לאומי, ואינו מקבל גמלה לטיפול אישי או להשגחה מאוצר המדינה (המקבל גמלה שכזאת יבחר בינה ובין גמלת הסיעוד שעל-פי חוק ביטוח סיעוד)
5. נמצא זקוק במידה רבה לעזרתו של אדם אחר בביצוע פעולות יום-יומיות, או הוא נמצא זקוק להשגחה בבית למען בטיחותו ובטיחות הסובבים אותו.

- הזכאות לגמלת סיעוד אינה נקבעת לצמיתות, ומעת לעת יבדוק המוסד לביטוח לאומי את מצבו של המבוטח, את זכותו להוסיף ולקבל גמלת סיעוד ואת שיעור הגמלה המגיעה לו.

שירותי סיעוד:

לזכאים לגמלת סיעוד יינתנו שירותי סיעוד שמטרתם לסייע להם בפעולות היום-יום ובניהול משק הבית.

השירותים האפשריים לזכאי לגמלת סיעוד, כל זמן שיש במקום מגוריו השירותים

האלה ואפשר לספק לו אותם:

- עזרה של מטפלת בבית המבוטח
- טיפול במרכז יום לקשישים
- אספקת מוצרי ספיגה חד-פעמיים
- משדר מצוקה
- שירותי מכבסה.

השירותים יינתנו על-פי החלטה של ועדה מקומית מקצועית לענייני סיעוד.

המוסד לביטוח לאומי

www.btl.gov.il

02-6709211.....משרד ראשי, שד' ויצמן 13, ירושלים

04-8812345 *6050 ..... מוקד טלפוני ארצי:

משרד הבינוי והשיכון

www.moch.gov.il

נכים חסרי דירה זכאים להטבות בתחום הדיור:
סיוע ברכישת דירה, סיוע בשכירת דירה וזכאות לדיור ציבורי.

סיוע ברכישת דירה:

נכים חסרי דירה זכאים להלוואה לרכישת דירה.

תנאי הזכאות:

- נכים שבידם אישור מן המוסד לביטוח לאומי או משרד הבריאות או משרד הביטחון, המעיד על אחד מן המצבים שלהלן:
  1. נכות צמיתה/יציבה בשיעור של 75% ויותר
  2. דרגת אי-כושר השתכרות של 75% ויותר
  3. מוגבלות בניידות בשיעור של 75% ויותר
- נושאי תעודת עיוור לצמימות מטעם משרד העבודה והרווחה
- במקרים שבהם לנכים ישנו אישור ממשרד הבריאות או ממשרד הביטחון על היותם מרותקים לכיסאות גלגלים, וכן כאשר שני בני הזוג נכים – תוספת הסיוע תהיה גבוהה יותר.

בנוסף, נכים שירכשו דירה שאינה מותאמת לצורכיהם, ועקב כך תפקודם היום-יומי ייפגע וניידותם תוגבל, יהיו זכאים, לפי תנאים מסוימים, לקבלת הלוואה לביצוע שיפוצים בדירה כדי להתאימה לצורכיהם המיוחדים. קביעת הזכאות היא בסמכות משותפת של משרד הבריאות ושל משרד הבינוי והשיכון: קביעת הצרכים נעשית על ידי מרפא בעיסוק, וקביעת עלות השיפוצים היא באחריות מהנדס מטעם משרד הבינוי והשיכון.

סיוע בשכירת דירה:

נכים חסרי דירה שבידם אישור מן המוסד לביטוח לאומי על דרגת אי-כושר השתכרות של 75% ויותר, זכאים לסיוע מיוחד בהשתתפות בשכר דירה. לברור תנאי הסיוע המדויקים, אופן מימושו וגובהו יש לפנות לאחת החברות המסייעות, המספקות שירותי שכר דירה בעבור משרד הבינוי והשיכון: מ.ג.ע.ר, מתן-חן או עמידר.

מ.ג.ע.ר: מוקד ארצי.....1599-500-301
www.mgar.co.il

מתן-חן: רח' יפו 97, בניין כלל, ירושלים.....02-6223530
www.matan-nursing.co.il

עמידר: מוקד ארצי.....1222-6266
www.amidar.co.il

זכאות לדיוור ציבורי – דירות נכסי רכישה (נ"ר):

ציבור הנכים זכאי לדיוור ציבורי.

דיוור ציבורי משמעו מאגר דירות בבעלות המדינה המוצעות להשכרה לאוכלוסיות מסוימות. מאגר הדירות בדיוור הציבורי, הנמצאות לרוב בישובי הפריפריה, הוא קטן מאוד, וקצב התפנות הדירות איטי מאוד – לכן קבלת דירה כרוכה בהמתנה ארוכה.

ביישובים שבהם היצע הדירות בדיוור ציבורי מצומצם מאוד, לעיתים מועמדות דירות נכסי רכישה: זהו סוג מיוחד של דיוור ציבורי, המיועד לנכים המרותקים לכיסא גלגלים ולחולים שזכאותם נקבעה בוועדת חריגים.

לבירור תנאי הזכאות המדויקים ואופן מימוש הזכאות, יש לפנות לאחת החברות המסייעות, המספקות שירותי שכר דירה בעבור משרד הבינוי והשיכון: מ.ג.ע.ר, מתן-חן או עמידר.

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

www.moital.gov.il

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה שבמשרד התמ"ת פועל לשילוב מלא של אנשים עם מוגבלות בתעסוקה.

תפקידיו הם ליצור כלים לעידוד העסקת אנשים עם מוגבלות; לפתח תכניות לקידום השתלבותם בעבודה; ליישם חקיקה ולהפיץ ולהרחיב את הידע הקיים בארץ ובעולם בנושא תעסוקת אנשים עם מוגבלות.

בין התכניות שמפעיל המטה:

- הקמת מרכזי השמה לאנשים עם מוגבלות, שמטרתם להסיר חסמי השתלבות בתעסוקה, לאתר משרות, לבצע השמה במקום העבודה וכן לספק לעובד עם המוגבלות ליווי במקום עבודתו. המרכזים יותאמו לכל סוגי הלקויות, לרבות מוגבלות נפשית, חושית, שכלית, פיזית וליקויי למידה
- עידוד מעסיקים לקליטת אנשים עם מוגבלות במגוון אמצעים, בהם הקמת מרכז תמיכה למעסיקי אנשים עם מוגבלות
- פיתוח פרויקט שדרוגים לשיפור יכולותיהם ושכרם של אנשים עם מוגבלות במקום העבודה
- הפעלת תקנות שכר מינימום מותאם לעובדים עם מוגבלות שיכולת עבודתם מופחתת
- הפעלת תקנות השתתפות המדינה במימון התאמות במקום העבודה לעובד עם מוגבלות.

 לפרטים מלאים ניתן לפנות לאתר האינטרנט של המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה: www.moital.gov.il/mugbalut, וכן בטלפון 02-6303540.

משרד הביטחון – אגף שיקום נכים

www.shikum.mod.gov.il

אגף שיקום נכים שבמשרד הביטחון עוסק בשיקום נכי צה"ל.

הטבות ושירותים

תגמולים, טיפול רפואי, שיקום מקצועי וכלכלי ומכלול הטבות לרווחת הנכה בהתאם להוראות אגף שיקום נכים.

הזכאים

מי שנפגע בזמן ועקב שירותו הצבאי ותביעתו לזכויות נכה הוכרה על ידי קצין התגמולים. הטבות ושירותים ניתנים בהסתמך על שיעור דרגת הנכות, מצב רפואי ומצב אישי.

אופן הפנייה

יש להגיש את התביעה לזכויות נכה צה"ל באופן אישי על ידי המבקש או על ידי קציני הנפגעים בצה"ל, במשטרה ובשב"ס. הכתובת להגשת התביעה: מטה אגף שיקום נכים, היחידה לתביעות וקביעת זכאות, רח' שאול המלך 4, תל-אביב 64733.

מחוזות אגף שיקום נכים:

03-7380146..55108	קריית אונו	ת"ד 931	דרך יעקב דורי,	מחוז שיקום תל-אביב	
03-7380606	פקס				
03-7380333.....55108	קריית אונו	ת"ד 928	דרך יעקב דורי,	מחוז שיקום דן	
03-7380660	פקס				
04-8301114/5	35421	ח'יפה	דוד המלך 44,	מחוז שיקום חיפה	
04-8301120	פקס				
02-5657200	93386	ירושלים	בית"ר 2,	מחוז שיקום ירושלים	
02-5657238	פקס				
08-9442914/6	76448	רחובות	מרשוב 5,	מחוז שיקום רחובות	
08-9442955	פקס				
08-6206663	באר-שבע	סוקולוב 14,	רח' סוקולוב	מחוז שיקום באר-שבע	
08-6238574	פקס				
04-6729301	773	טבריה	בניין המשטרה,	מחוז שיקום טבריה	
04-6792208	פקס				

03-7776777..... אגף שיקום נכים, מוקד ארצי:

אתר האינטרנט של אגף שיקום נכים: www.shikum.mod.gov.il

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

www.molsa.gov.il

שירותי שיקום

שירותי השיקום של משרד הרווחה ניתנים לאנשים עם מוגבלות לשם שיפור תפקודם ושיקומם בתחום האישי, החברתי, הכלכלי והתעסוקתי. השירותים ניתנים לאנשים עם מוגבלות מלידה ועד גיל הפרישה.

השירותים

- איתור מועמדים והפנייתם לשיקום תעסוקתי
- אבחון כישורים ויכולות, הערכה ובנייה של תהליך שיקום פרטני, הכשרה מקצועית, הקניית הרגלי עבודה, השמה ומעקב במרכזי שיקום ומרכזי יזמות עסקית
- מפעלים מוגנים להנסקת אנשים עם מוגבלות שאינם יכולים להשתלב בשוק העבודה הפתוח
- חזר דמי נסיעה למרכזי שיקום
- מסגרות יום מיוחדות - מעונות יום שיקומיים, מועדוניות שיקומיות, נופשונים משפחתיים וקייטנות קיץ לילדים במסגרות החינוך המיוחד
- משפחות אומנה יומיות, מטפלות בית או חונכים
- מוסדות ומשפחות אומנה לאנשים עם מוגבלות חמורה
- מועדונים חברתיים וסיוע למשתתפים בחוגים ובפעילות חברתית באמצעות חונך או מטפח
- טיפולים פרה - רפואיים, ריפוי בדיבור, ריפוי בעיסוק וכד'
- שיעורי עזר
- אבחון והערכה במרכזים להתפתחות הילד

אופן הפנייה

יש לפנות למחלקת שיקום בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים לקבלת הפניה למרכז שיקום.

שירותים ייחודיים לאנשים חירשים וכבדי שמיעה

שירותי תמיכה בתקשורת

אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים אחראי על מתן שירותים לאוכלוסיית הבוגרים לקויי השמיעה בישראל, בכלל זה על מתן שירותי תמיכה בתקשורת.

שירותי התמיכה בתקשורת כוללים מגוון שירותים:

1. דמי תקשורת – תשלום חודשי הניתן למימון הוצאות שוטפות כתוצאה מלקות שמיעה.

תנאי זכאות:

אנשים בני 18 ומעלה, אשר להם ירידה בשמיעה של 70 דציבלים ויותר באוזן הטובה, ובתנאי שליקוי זה התרחש לפני היותם בני שלוש. אישה שמלאו לה 60 שנים וגבר שמלאו לו 65 שנים עד לתאריך 15 באוגוסט 2002 אינם זכאים לקבלת דמי תקשורת.

אופן קבלת השירות:

מי שאושרה לו זכאות מלאה על ידי קלינאית התקשורת של אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, ישלח את פרטי חשבון הבנק שלו לאגף השיקום, והתשלום יועבר ישירות לחשבונו. אם הזכאי עובד, עליו לשלוח שלושה תלושי משכורת אחרונים כדי לקבל דמי תקשורת לפי תעריף עובד.

2. סל תקשורת – החזר כספי בעבור רכישת אבזרי עזר לתקשורת, כגון מכשירי שמיעה, אוזניות, מכשירי טלפון ועוד. ההחזר ניתן אחת לארבע שנים ולאחר ניכוי השתתפות עצמית של 10%. מגיל 60 לאישה ו-65 לגבר, יקבלו הזכאים החזר של 25% מסכום ההחזר המרבי.

תנאי זכאות:

תנאי הזכאות לקבלת סל תקשורת זהים לתנאי הזכאות לקבלת דמי תקשורת.

אופן קבלת השירות:

לשם קבלת החזר, על הזכאי לשלוח את הקבלה המקורית ל"מכון לקידום החירש בישראל", בצירוף אישור זכאות ותצלום תעודת זהות. ההחזר ניתן בהמחאה לפקודת הזכאי.

✉ **המכון לקידום החירש בישראל**, רח' טשרנא 7, תל-אביב 67329, 03-7305757

3. **שירותי תרגום** – קיימים סוגי תרגום שונים:

*תרגום לשפת הסימנים וממנה

*תמלול (הקלדת הנאמר למחשב)

*העתקת סימנים באמצעות מגע (עבור חירשים-עיוורים)

לכל זכאי מוקצב מספר של שעות תרגום שנתיות, המשתנה בהתאם לקריטריונים שונים (ירידה של 50 עד 69 דציבלים; ירידה של 70 דציבלים ומעלה; חירש-עיוור; עולה חדש). לביור מכסת השעות המאושרות פנו לאגף השיקום במשרד הרווחה.

תנאי זכאות:

ליקוי שמיעה של לפחות 50 דציבלים באוזן הטובה.

אופן קבלת השירות:

שירותי התרגום ניתנים גם הם באמצעות "המכון לקידום החירש בישראל". להזמנת תרגום, יש לשלוח אישור זכאות מאגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים למכון. הזמנת תרגום תתבצע לפחות שבוע מראש.

4. **החזר מסים על קניית מכשיר פקסימיליה** – אדם מגיל 16 ומעלה אשר לו ירידה

של 50 דציבלים ויותר באוזן הטובה, זכאי לקבלת החזר כספי השווה לשיעור המע"מ ולמס הקנייה בקניית מכשיר פקס. הזכאות ניתנת אחת לחמש שנים ליחידה משפחתית.

אופן קבלת השירות:

לאחר רכישת הפקס יש לשלוח את הקבלה ל"מכון לקידום החירש בישראל", בדומה לקבלת החזר סל תקשורת.

הבקשה נבדקת על ידי מרכזת תחום ליקויי שמיעה וחרשים. הזכאות נקבעת על-פי קריטריונים אובייקטיביים, הרשומים בתקנות.

5. **השתתפות ברכישת גלאי בני לתינוקות** – אדם מגיל 16 ומעלה אשר לו ירידה

של 50 דציבלים ויותר באוזנו הטובה, ושהוא הורה לתינוק עד גיל 3 שנים, זכאי להחזר כספי ברכישת גלאי בני.

אופן קבלת השירות – באמצעות "המכון לקידום החירש בישראל", כפי שכבר פורט.

אופן הפנייה:

לקבלת שירותי אגף השיקום יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, שם העובד הסוציאלי ממלא טופס בקשה לקבלת שירותי תמיכה בתקשורת. עם טופס זה יש לפנות לרופא אף אוזן גרון ולבדיקה של קלינאי תקשורת, הם ימלאו את הסעיפים הרלוונטיים להם בטופס. לאחר מכן יש להחזיר

את הטפסים המלאים למחלקה לשירותים חברתיים ולצרף אישורים מתאימים. המחלקה לשירותים חברתיים שולחת את טופסי הבקשה לאגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים.

תחנות מידע לאנשים עם לקויי שמיעה

אגף השיקום, בשיתוף עם ארגון "בקול", המוסד לביטוח לאומי וארגון הג'וינט, מפעיל תחנות מידע ותמיכה לאנשים חירשים וכבדי שמיעה בכל גיל ולבני משפחותיהם. תחנות המידע והתמיכה פועלות לצד מכוני שמיעה: מכון השמיעה מפנה את הנבדים הזקוקים לשיקום שמיעה אל התחנה, ושם ניתן להם סיוע ראשוני. בין שירותי התחנות:

- סיוע רגשי ראשוני
- קיצור משך הזמן בין איתור הירידה בשמיעה ועד קבלת הטיפול המתאים
- חשיפה לאפשרויות שיקום
- ליווי תהליך השיקום
- מתן מידע על זכויות לקויי שמיעה
- הפעלת קו מידע ומאגר מידע

שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית

משרד הרווחה – האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי

www.molsa.gov.il בעמוד הבית יש לבחור: בעלי מוגבלויות ← פיגור שכלי

האגף לטיפול באדם עם פיגור שכלי במשרד הרווחה והשירותים החברתיים מופקד על האבחון והטיפול באוכלוסיית האנשים עם פיגור שכלי בכל הגילים ובכל הרמות, ועל מתן סיוע לבני משפחותיהם. פעולות האגף נועדו לקדם את יכולותיהם של אנשים אלו, לאפשר להם התפתחות אישית בכל תחומי החיים, ולהבטיח חיים של איכות וחיים עם משמעות.

זכאות לקבלת השירותים

הזכאות נקבעת בוועדת אבחון (ועדה על פי חוק). הוועדה מאשרת את קיומו של הפיגור השכלי, מגדירה את רמתו ואת רמת התמיכה הנדרשת לאדם וכן את דרך הטיפול המומלצת.

פירוט השירותים

- אבחון פיגור שכלי וקביעת דרכי טיפול
- תכניות קידום אישיות
- מרכז לייעוץ, הדרכה וטיפול בתחום החינוך המיני-חברתי
- ייעוץ, תמיכה וליווי למשפחות
- מעונות שיקומיים לתינוקות ולפעוטות עד גיל 3
- שילוב במעונות יום רגילים
- צהרונים לילדים ומועדונית בגיל 3-21
- הארכת יום הלימודים במסגרות החינוך
- מועדונים חברתיים ופעילות פנאי
- תעסוקה מוגנת
- תעסוקה נתמכת ותעסוקה בשוק הפתוח
- מסגרות טיפוליות לבני 21 ומעלה שאינם יכולים להשתלב במסגרות התעסוקה השונות
- נופשוים, קייטנות קיץ
- משפחות אומנה
- דיור בדירות עצמאיות, מערכי דיור והוסטלים, מגורים בפנימיות
- טיפולי שיניים במרפאות מותאמות של האגף.

אופן הפנייה

יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, שם תקבלו הפניה לוועדת אבחון והכוונה לקבלת השירותים במקום המגורים. לבירור כתובת ושעות קבלת קהל ניתן לפנות למוקד מידע עירוני שמספרו 106. מידע נוסף על האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

שירותים לאדם העיוור

כל אדם עיוור, ילד, מבוגר או קשיש, בעל קשיים תפקודיים בשל אובדן ראייה או ראייה ירודה, זכאי לשירותי הדרכה ולשיקום. שירותי השיקום נועדו לאפשר לאדם העיוור או לאדם לקוי ראייה ליצור לעצמו תנאים לניהול חיים תקינים בביתו, בעבודתו ובסביבתו הקרובה.

משרד הרווחה - השירות לעיוור

www.molsa.gov.il בעמוד הבית יש לבחור: בעלי מוגבלויות ← עיוורים ולקויי ראייה

השירות לעיוור באגף השיקום במשרד הרווחה מציע לאדם העיוור מגוון שירותי שיקום במטרה לשפר את איכות חייו ולפעול לרווחתו. בין השירותים נמנים:

- תחנות מידע לעיוור
- הענקת תעודת עיוור/לקוי ראייה
- שירותים מיוחדים לילדים
- שירותי טיפול רגשי וחברתי
- הדרכה לשיפור התפקוד על ידי מורות מיוחדות
- ייעוץ, הכוונה וסיוע בבחירת מקצוע
- סיוע ברכישת ציוד עזר

תחנות מידע לעיוור

השירות לעיוור מפעיל תחנות מידע למתעוררים באמצעות עמותת "על"ה".

התחנות מספקות שירותי מידע וייעוץ ראשוני לאנשים עיוורים וכבדי ראייה ולבני משפחתם בנושאי שיקום ורווחה כגון הדרכה שיקומית, מכונים לראייה ירודה, ספרייה מוקלטת או בדפוס גדול, קבוצות "לעזרה עצמית", מועדונים, קביעת זכאות לתעודת עיוור, שיקום מקצועי ומורות תומכות לתלמידים עם בעיות ראייה המשולבים בבתי ספר רגילים.

השירות מיועד לאנשים בני כל גיל הסובלים מראייה ירודה המשפיעה על תפקודם בכל תחומי החיים:

- אדם שזה עתה נודע לו על פגיעה בראייתו
- אדם שחלה הידרדרות נוספת בראייתו, המחמירה את מצבו התפקודי
- אדם הסובל, בגלל הראייה, מקשיים בעבודה
- אדם הסובל, בגלל הראייה, מבעיות משפחתיות ואחרות
- ילדים עם בעיות ראייה

אופן הפנייה

רופא העיניים המטפל ימליץ על פנייה לתחנת המידע בליווי טופס הפנייה. מפעיל התחנה מחזיר לרופא המטפל טופס סיכום והמלצות. בימים שהתחנה פועלת ניתן לפנות ללא קביעת תור מראש.

- ניתן לקבל פרטים בתחנות המידע והייעוץ לעיוורים וללקויי הראייה בטלפון
 שמספרו: 03-6393938.....
- קו פתוח בשפה הרוסית: 03-6393939.....
 פועל ביום ג' בין השעות 08:30-12:30, וביום ה' בין השעות 10:30-14:30.
- קו פתוח בשפה הערבית: 03-6393938.....
 פועל בימי ג' בין השעות 15:00-17:00.

הענקת תעודת עיוור/לקוי ראייה

תעודת עיוור מקנה למחזיק בה זכאות לשירותי שיקום ולהטבות מטעם משרד הרווחה ומטעם גופים אחרים. התעודה אינה מקנה זכאות אוטומטית להכרה במוגבלות רפואית מטעם המוסד לביטוח לאומי.

התנאים לקבלת תעודת עיוור:

- העדר ראייה מוחלט
- חדות ראייה מרבית של 3/60 בעין הבריאה יותר, אף בעזרת משקפיים
- צמצום שדה הראייה כך שזווית הראייה המרבית אינה עולה על 20 מעלות בעין הבריאה יותר, אף בעזרת משקפיים.

במצבים מיוחדים קיימת אפשרות לקבלת תעודת עיוור זמנית.

תהליך קביעת הזכאות לקבלת תעודת עיוור/לקוי ראייה:

יש לקבל טופס בקשה במחלקת לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, במרפאות עיניים בבתי חולים, במרש"ל (מרכז רב-שירותים לעיוור) ובתחנות ש"ל (שירות ייעוץ לאזרח).

- יש לפנות לבדיקת עיניים אצל רופא עיניים מקומי שחובתו למלא את הטופס.
- לאחר הבדיקה, יש להחזיר את הטופס למחלקה לשירותים חברתיים ולצרף צילום תעודת זהות ותמונת פספורט. בדיקת עיניים נוספת מתבצעת על ידי רופאי אימון מטעם משרד הרווחה.
- תשובה תימסר באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים הקרובה למקום המגורים.

שיקום תפקודי

1. מכונים לשיקום ראייה ירודה

במכונים לשיקום ראייה ירודה ניתנים השירותים שלהלן:

- אבחון תפקודי הראייה בפעולות יום-יומיות
- בדיקת ראייה על ידי אופטומטריסט, מומחה לראייה ירודה

- התאמת עזרי ראייה, אימון ותרגול השימוש בעזרים
- טיפול תומך לסיוע בהתמודדות עם המוגבלות ולהפחתת ההתנגדות לשימוש בעזרים
- סדנאות לשיפור הראייה ההיקפית בקרב לקויי ראייה.

✉ כתובות המכונים:

באר-שבע, מרכז שיקום באר-שבע, רח' שאול המלך 113.....08-6468426
ירושלים, מכון מיכאלסון, רח' הנביאים 47.....02-6256458
תל-אביב, (השירות ניתן על ידי האגודה למען העיוור) רח' דוד חכמי 10.....03-6880523
קריית-חיים, חיפה, מרכז שיקום מגדל אור.....077-7721300

2. הדרכה שיקומית לעיוור ולבני משפחתו

הדרכה שיקומית ניתנת לאדם העיוור ולקויי הראייה במטרה לשפר את תפקודו. השירות מקנה טכניקות מיוחדות לניידות, לתקשורת, להתמצאות ולניהול חיי יום-יום ומיועד לעוורים ולקויי ראייה בכל הגילים בארץ.

הקניית הטכניקות לשיפור התפקוד מתקיימת במקום העבודה, בבית, במועדון חברתי, וכן בתכניות קבוצתיות בקהילה ובפנימייה, ומתבצעת על ידי המרכז הארצי להדרכה שיקומית "מגדל אור".

📍 מגדל אור, מרכז שיקום ישראל.....077-7721333

www.migdolor.org.il 🌐

תחום השיקום התפקודי כולל:

- הדרכה שיקומית לפרט
- הדרכה שיקומית לילד ולמשפחתו
- הדרכה שיקומית לאדם הקשיש בקהילה ובמעונות
- הדרכה שיקומית קבוצתית.

שיקום מקצועי - תעסוקתי

השירות לעיוור שבמשרד הרווחה בשיתוף עם המוסד לביטוח לאומי מסייעים ברכישת השכלה ומקצוע ובהשתלבות במעגל העבודה.

הסיוע כולל:

- אבחון תעסוקתי
- בניית תכניות שיקום במרכזי שיקום
- סיוע במימון לימודי השכלה גבוהה (באמצעות עמותת על"ה)

- מכינה קדם-אוניברסיטאית (באמצעות עמותת על"ה)
- השאלת ציוד ומכשור ממוחשב לעובדים עד לרכישתו באמצעות המוסד לביטוח לאומי
- סיוע בהשמה בשוק הפתוח באמצעות רכזי השמה של השירות לעיוור
- תעסוקה מוגנת במפעלי תעסוקה.

השירות לעיוור מעודד גם תכניות להעסקת אנשים עיוורים באמצעות פרויקט שירות לאומי לבני נוער עיוור ולקוי ראייה: בני הנוער משרתים בשירות לאומי ככל נער ונערה בגילם. את הפרויקט מקיימות עמותת על"ה ועמותת שלומית.

מחשבים וטכנולוגיה מתקדמת

אנשים עיוורים ולקוי ראייה יכולים לקבל סיוע בלימודי מחשב ורכישת או השאלת מחשב לצורכי עבודה או לימודים. הסיוע ניתן באמצעות רכזי השמה בכירים במחוזות משרד הרווחה ובהשתתפות המוסד לביטוח לאומי. סיוע בלימודי מחשב ניתן לקבל גם באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית ובמרכז הלמידה לעיוור של עמותת על"ה באוניברסיטה העברית ושלוחותיה באוניברסיטאות האחרות. מכשור נלווה למחשב ותוכנות - בהתאם לצרכיו האישיים של העיוור.

אופן הפנייה

יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית או לרכז השמה בכיר באחד המחוזות של משרד הרווחה.

שיקום חברתי וסיוע רגשי

השירות לעיוור מקיים פעילויות פנאי לאדם העיוור ולקוי הראייה, שמטרתן לתת מענה לצרכיו הרגשיים.

בין פעילויות הפנאי:

- מועדונים חברתיים המספקים מגוון שירותים חברתיים לשעות הפנאי, חוגי העשרה ויצירה, קבוצות תמיכה, ספורט, טיולים ועוד
- ספריות: השאלת ספרים וכתבי עת בעברית ובשפות נוספות, בכתב רייל ובקלטות
- נופש מאורגן: השירות לעיוור משתתף במימון פעילות נופש לאנשים עיוורים מעוטי יכולת. הפעילות מאורגנת על ידי המרכז לעיוור בישראל ועמותת "ששת"
- ספורט ופעילות גופנית: חדרי כושר במועדונים ובמרכזי שיקום.

כמו כן, השירות לעיוור מפעיל מסגרות פעילות פנאי לילדים עיוורים ולקויי ראייה: "תגי"ל - תגבור יום לימודים, וכן מסגרת ייחודית לאנשים חרשים-עיוורים באמצעות מכון בית דוד.

מידע על מועדונים, ספריות וכד' ניתן לקבל במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, במוקדי הטלפון העירוניים ובארגוני הסיוע לעיוורים. השירות ניתן לנושאי תעודת עיוור.

מרכז רב שירותים לעיוור - מרש"ל

מרש"ל הוא מרכז רב שירותים לעיוורים. זהו שירות המופעל על ידי הרשויות המקומיות והוא מרכז תחת קורת גג אחת את מירב השירותים לאדם העיוור ולקוי הראייה. במרש"ל מועסקים עובדים סוציאליים המתמחים אך ורק בטיפול באדם העיוור ובבני ביתו, וניתנים בו שירותי מידע והכוונה, שיקום, חברה ותמיכה רגשית לאנשים עיוורים וללקויי ראייה.

✉ כתובות המרש"לים:

אום אל פחם: ת"ד 2165, טלפקס 04-6314996

אשדוד: רח' אליאשווילי 1, 08-8534647, פקס 08-8534936

חיפה: רח' הגפן 32, 04-8527222, פקס 04-8527223

ירושלים: בניין שערי העיר, רח' יפו 216, 02-5388955

נהרייה: שדרות הגעתון, ת"ד 78, 04-9522485, פקס 04-9522491

נצרת עילית: רח' רימון 3 א', 04-6015070, פקס 04-6463028

ראשון לציון: רח' בן אליעזר 15, 03-9672406, פקס 03-9664373

רמת גן: רח' בן יוסף 11, 03-6703484, פקס 03-6703485

שפרעם: ת"ד 243, 20200, 04-9501702, פקס 04-9059123

תל-אביב: רח' הגר"א 28, 03-6870798, פקס 03-6391033

כלב נחייה

כלב נחייה הוא אחד האמצעים המאפשרים לאדם העיוור ניידות מחוץ לביתו. כלב נחייה מעניק לעיוור חופש תנועה ומסייע לו להשתלב בחברה כשותף פעיל. אדם הנושא תעודת עיוור/לקוי ראייה, העונה על קריטריונים מסוימים הנקבעים על ידי השירות לעיוור, רשאי להחזיק בכלב נחייה. לקבלת כלב נחייה, יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים הקרובה למקום המגורים. מי שקיבל כלב נחייה זכאי לסיוע חודשי לכיסוי הוצאות אחזקת הכלב. שיעור הסיוע נקבע על ידי ועדת התעריפים של משרד הרווחה.

פרטים ניתן לקבל במחלקה לשירותים חברתיים ובאגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה.

אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה,

03-5371066 פקס 03-5371065 .....

www.blind-guidedogs.org.il

שירותים מיוחדים לילדים עיוורים

מרבית הילדים העיוורים ולקויי הראייה בארץ משולבים במסגרות חינוך רגילות באזור מגוריהם.

השירות לעיוור מעניק שירותים משלימים לתלמידים עיוורים בחינוך המיוחד והרגיל. השירותים הניתנים לילדים:

- מרכזים להתפתחות הילד: אבחון וטיפול גרייה לילדים בגיל הרך. מטרת הטיפול היא חיזוק מיומנויות והתנהגויות הנרכשות, בדרך כלל, על ידי חיקוי טבעי. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים ברשות המקומית.
- גנים טיפוליים מיוחדים: מסגרת טיפולית, חינוכית ושיקומית לילדים עד גיל 3, המכינה ילדים עיוורים ולקויי ראייה להשתלבות במסגרות חינוך רגילות. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים.
- שירותי תמיכה לילדים עיוורים בבתי ספר רגילים: מורות תומכות.
- ילדים עם צרכים מיוחדים: בתי ספר יומיים ופנימייות.
- בתי תלמיד: מסגרות חינוכיות אזוריות להעשרה ולחיזוק מיומנויות. השירות ניתן בבתי תלמיד ברחבי הארץ. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים או באמצעות מורה תומכת מטעם משרד החינוך.
- מסגרות לפעילות פנאי המחקות פעילות של תנועות נוער והמספקות מסגרת משלימה לצרכים חברתיים ורגשיים של התלמידים העיוורים ולקויי הראייה

לפרטים נוספים: משרד החינוך, היחידה לתלמידים עיוורים וכבדי ראייה - הפיקוח הארצי, רח' השלושה 2, תל-אביב 61092, 03-6896092.

בנוסף, "בית חינוך עיוורים" מפעיל דירות הכשרה שבהן צעירים עיוורים ולקויי ראייה, העומדים לצאת לחיים עצמאיים, לומדים לתפקד באופן עצמאי. הדירות מאפשרות להם התנסות בדיוור עצמאי, הם לומדים לנהל את משק הבית ואת כספם ומתמודדים עם היציאה לחיים עצמאיים.

סיוע כספי לאדם העיוור מגורמים שונים

אדם עיוור זכאי להטבות חומריות במטרה לאפשר את השתלבותו הנורמטיבית.

דמי ליווי וניידות

דמי ליווי הם גמלת ליווי חודשית לצורך ניידות.

זכאים לדמי ליווי בעלי תעודת עיוור/לקוי ראייה, נשים בגיל 18 עד 62 וגברים בני 18 עד 67, ובתנאי שחודות ראייתם בעין הטובה פחות מ-1/60 או ששדה הראייה שלהם בעין הטובה הוא פחות מעשר מעלות.

לדמי ליווי מלאים זכאים אנשים עובדים או לומדים; לדמי ליווי של 75% זכאים אנשים שאינם עובדים ואינם מקבלים קצבת שירותים מיוחדים מן המוסד לביטוח הלאומי; ל-50% מדמי ליווי זכאי מי שאינו עובד אך מקבל קצבת שירותים מיוחדים, וקשיש שקיבל דמי ליווי לפני הגיעו לגיל הפרישה.

מי שזכאי ומקבל גמלת ניידות מן המוסד לביטוח לאומי אינו זכאי לגמלת דמי ליווי מן השירות לעיוור.

הזכאות לדמי ליווי נקבעת כחלק מתהליך הבדיקה לקבלת תעודת עיוור/לקוי ראייה. אדם עיוור שנבדק ולא נמצא זכאי לקבלת דמי ליווי יוכל להיבדק בדיקה רפואית חוזרת בתום שישה חודשים מתאריך הבדיקה הקודמת. לפרטים והרשמה יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים במקום המגורים.

לימודים גבוהים

באוניברסיטה העברית בירושלים, באוניברסיטת בר-אילן, באוניברסיטת חיפה, בטכניון ובאוניברסיטה הפתוחה פועלות יחידות תמיכה מיוחדות, המסייעות לסטודנטים עיוורים בגישה למידע, בעזרים טכניים בשירותי ייעוץ אקדמיים ובשירותים תומכים נוספים.

הסטודנטים זכאים למגורים במעונות וכן להתאמת החדר לצרכים המיוחדים שלהם. מוסדות אחרים מספקים לסטודנטים ספרי לימוד מוקלטים או כתובים בכתב ברייל ומאמרים מוקלטים על-פי הזמנה. פרטים במזכירות האוניברסיטאות.

הנחות לסטודנטים

סטודנט נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה הלומד במוסד מוכר להשכלה גבוהה זכאי לסיוע במימון מעונות, מקריאים ומכשירי עזר מן השירות לעיוור של משרד הרווחה. אופן הפנייה: באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית.

מלגת שכר לימוד ומעונות: לקבלת מלגה ומעונות יש לפנות למשרדי דיקן הסטודנטים במוסד הרלוונטי.

 פרטים נוספים על הסיוע לסטודנטים ניתן לקבל בעמותת "על"ה"..... 02-5882155.

אגרת רשות השידור

אדם עיוור מעל גיל 18 פטור מתשלום אגרת רדיו וטלוויזיה, בתנאי שהוא מנהל משק בית עצמאי. הפטור אינו חל על רדיו ברכב. לקבלת הפטור יש לפנות למשרדי הגבייה של רשות השידור הקרוב למקום המגורים.

החזר חלקי של מס קנייה

נושאי תעודת עיוור/לקויי ראייה זכאים להחזר חלקי מסכום מס הקנייה ברכישת ציוד ביתי וציוד אישי, בהתאם לקריטריונים של משרד הרווחה. רצוי לקבל מידע על תנאי הזכאות, על רשימת הפריטים שעליהם חל החזר המס ועל גובה החזר קודם לביצוע הרכישה.

לאחר קניית הפריט יש לשלוח חשבונית מס מקורית ותצלום תעודת עיוור ותעודת זהות למרכז לעיוור בישראל, מדור החזר מס, תל-אביב, רח' דוד חכמי 10, 03-7915530. מומלץ לברר מראש זכאות להחזר.

שימו לב: עולים זכאי סל קליטה אינם זכאים להחזר מס קנייה על רכישת מוצרי חשמל ביתיים.

בססוד אבזרי שיקום

אדם הנושא תעודת עיוור זכאי לסיוע ברכישת אבזרי שיקום כגון מקל לבן, מכונת כתיבה ברייל, מדפסת, משקפיים מיוחדים, מכשיר טלפון מיוחד, משחקים, רדיו ועוד. מכירת הפריטים מתבצעת על ידי המרכז לעיוור בישראל. לקבלת הרשימה המלאה של האבזרים והסיוע שניתן לקבל, יש לפנות אל המרכז לעיוור, מדור מכשירי עזר, 03-7915532.

הנחות על שירותי טלפון של בזק

נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה זכאי להנחה של 50% על דמי התקנת טלפון ועל דמי שימוש של טלפון אחד, וכן זכאי לפטור חלקי מתשלום בעבור שיחות טלפון. לקבלת הזכאות יש לפנות למשרדי בזק באזור המגורים.

משלוח דברי דואר רגיל ורשום

אדם עיוור פטור מתשלום עבור משלוח ספרים מוקלטים וכתבי ברייל בארץ ובחו"ל. במשלוח חומר ברייל יש לציין על המעטפה את המלה "ברייל", במשלוח חומר מוקלט יש לציין על המעטפה את המילים "חומר לעיוורים".

שירותי בריאות הנפש

נפגעי נפש זכאים לשירותים שלהלן:

במסגרות רפואיות

- בדיקות פסיכיאטריות - במרכזי בריאות הנפש ובבתי חולים
- אשפוז - במחלקות פסיכיאטריות בבתי חולים. במקרה של אשפוז כפוי - ניתן לערער על כך בכתב בפני הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית
- שירותי מרפאה - במצבי לחץ ומצוקה נפשית, מחלת נפש, משבר וכד', ניתן לקבל טיפול רפואי, ייעוץ פסיכולוגי, ייעוץ זוגי או משפחתי במרפאות ובמרכזים הקהילתיים לבריאות הנפש.

במסגרות שיקומיות

- דיור - ליווי דיירים במסגרות דיור מוגן בדירות או בהוסטלים (הסיוע אינו מיועד לפתרונות דיור אלא רק לליווי שיקומי, בדיור הממומן על ידי המשקם)
- תעסוקה - סיוע ברכישת הרגלי תעסוקה, שילוב במפעלים מוגנים, שילוב וליווי משתקמים במקומות עבודה בשוק החופשי
- השכלה - שילוב תלמידים בתכניות להשלמת לימודים עד לבחינות בגרות, סיוע לעולים בלימוד עברית ובלמודי הכרת המחשב
- חברה ופנאי - הקמת מועדונים חברתיים, מועדונים לעולים
- סיוע בבית המשתקם - ליווי בתהליך ההסתגלות לחיים עצמאיים
- שירותי סל שיקום לנכי נפש בקהילה - פועל על-פי חוק שיקום נכי נפש בקהילה, מטרתו היא שיקום נכי הנפש ושילובם בקהילה, תוך מיצוי מרבית האפשרויות לעצמאות תפקודית ושיפור איכות החיים.

הזכאות לשירותי סל שיקום: מי שמלאו לו 18 שנים ומעלה הסובל מהפרעה נפשית, ואשר הוכר על ידי המוסד לביטוח הלאומי כנכה בשיעור של לפחות 40% בגין הפרעה זו.

הסל מקנה סיוע בליווי בדיור, תעסוקה, השלמת השכלה, פנאי, חברה והדרכה למשפחות.

אופן הפנייה

הפנייה לגורמים הרפואיים היא ישירה.
זכאות לשירותי שיקום מחייבת הפניה לוועדת שיקום אזורית בשיתוף עם הגורם המקצועי המטפל, וקבלת החלטת ועדת שיקום אזורית.

לקבלת פרטים ניתן לפנות ללשכת הפסיכיאטר המחוזי במשרד הבריאות באזור המגורים:

- מחוז הצפון:** רח' המלאכה 3, נצרת עילית..... 04-6557871 ☎
בנושא של שיקום:..... 04-6557878
- מחוז חיפה:** שדרות הפל-ים 15, חיפה..... 04-8632934
בנושא של שיקום:..... 04-8632945
- מחוז המרכז:** רח' הרצל 91, רמלה..... 08-9788616
בנושא של שיקום: שלוחה מס' 1
- מחוז תל אביב-יפו:** רח' הארבעה 14, תל-אביב..... 03-5634810
בנושא של שיקום:..... 03-5634806
- מחוז ירושלים:** רח' יפו 86, ירושלים,..... 02-5313500
בנושא של שיקום:..... 02-5314873
- מחוז הדרום:** רח' התקווה 4, באר-שבע..... 08-6263508
בנושא של שיקום:..... 08-6263504

השתתפות במימון מכשירים רפואיים

משרד הבריאות משתתף במימון רכישת מכשירי שיקום, ניידות והליכה, וכן במימון תיקון מכשירי ניידות חשמליים, מכשירי הליכה ותותבות גפיים.

רשימה מפורטת של המכשירים ניתן לקבל בלשכות הבריאות ובאתר משרד הבריאות.

הזכאים לסייע:

אנשים עם מוגבלות קבועה

אינם זכאים לסייע:

נפגעי תאונות עבודה, נפגעי פעולות איבה, נכי צה"ל ומשרד הביטחון, נפגעי תאונות דרכים ונפגעי פעולות הנאצים. כל אלה מקבלים סיוע ממקורות אחרים.

שימו לב!

נכים המאושפדים במוסדות סיעודיים, בתי חולים ומוסדות של משרד הרווחה, זכאים למכשירי הליכה ותותבות גפיים **בלבד**.

גובה השתתפות משרד הבריאות

גובה השתתפות המשרד הוא 75% מעלות המכשיר, או סכום מרבי שנקבע בהתאם להנחיות משרד הבריאות. במקרים של תיקון מכשירי ניידות חשמליים ושל תיקון מכשירי הליכה ותותבות גפיים, גובה השתתפות המשרד הוא 90% מעלות התיקון. אנשים הפטורים מהשתתפות עצמית זכאים להשתתפות במימון תיקונים גם עבור מכשירי ניידות שאינם חשמליים.

אופן הפנייה

להגשת בקשה לסיוע, לפני רכישת המכשיר, יש לפנות לגורם המטפל ביחידה למחלות ממושכות בלשכת הבריאות. ההמלצה תינתן על ידי גורם ממליץ בקהילה (פיזיותרפיסט או מרפא בעיסוק). מסמכים נוספים יידרשו לפי סוג המכשיר הנדרש. לא יינתן החזר כספי עבור ציוד שנרכש טרם קבלת האישור.

שימו לב!

במקרים של רכישת ציוד מכשירי הליכה כגון אורטוזות או פרוטזות הניתנות באמצעות מכון לואיס, הזכאות להשתתפות ניתנת על בסיס אישורו של רופא מורשה.

✉ רשימת לשכות הבריאות (רשימה חלקית):

אשקלון: מרכז רפואי ברזילי 08-6745343
ירושלים: רח' יפו 86 02-5314811
תל-אביב: רח' הארבעה 14/12 03-5634848
חיפה: שד' הפל-ים 15 א' 04-8633111
באר-שבע: קריית הממשלה, רח' התקווה 4 08-6263511

פירוט כל לשכות הבריאות קיים באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

קופות חולים

קופות החולים מעניקות לאנשים עם מוגבלות שירותים במסגרת סל הבריאות:

- אשפוז
- שיקום
- פיזיותרפיה וריפוי בעיסוק
- ציוד מיוחד המופיע בסל הבריאות
- טיפולים ייחודיים
- הפניה למרפאות, למכוני הדמיה ולרופאים נגישים
- הנחה או החזר הוצאות על תרופות מעל סכום חודשי מסוים

שירותים נוספים ניתנים במסגרת ביטוח משלים ובהתאם לסוג הביטוח.

מקבלי קצבת נכות כללית של המוסד לביטוח לאומי זכאים לפטור מן התשלומים שלהלן:

- ביקור אצל רופא פנימי או מקצועי
- התחייבות לבית חולים
- ביקור במכונים ובמרפאות חוץ

הפטור ניתן בהתאם לרשימות המועברות על ידי המוסד לביטוח לאומי.

לידיעתכם:

להקלת צעדיכם הראשונים בישראל, מפעיל המשרד לקליטת העלייה שירות חדש בנמל התעופה בן-גוריון, והחל מסוף שנת 2010 ניתן יהיה להירשם לאחת מקופות החולים שתבחרו ברגע הגעתכם לנמל התעופה, ובמעמד הרישום אצל יועצי הקליטה. בעת הרישום בנמל התעופה לא תידרשו לשלם דמי רישום. שירות זה מוענק בנוסף לאפשרות הקיימת - רישום לקופות חולים בבנק הדואר.

מתן הנחות בתשלומי ארנונה

על-פי תקנות ההסדרים במשק המדינה, אנשים עם מוגבלות המחזיקים בנכס זכאים להנחות בתשלומי הארנונה.

אוכלוסיית הזכאים:

- נכה המקבל קצבת נכות חודשית ואשר דרגת אי-כושר ההשתכרות שלו היא בשיעור של 75% ומעלה, זכאי להנחה שאינה עולה על 80%
- נכה אשר טרם קבלת קצבת הזקנה נקבעה לו לצמיתות דרגת אי-כושר השתכרות בשיעור של 75% ומעלה, זכאי להנחה שאינה עולה על 80%
- נכה אשר דרגת נכותו הרפואית היא בשיעור של 90% ומעלה, זכאי להנחה שאינה עולה על 40%
- אסיר ציון, בן משפחה של הרוג מלכות המקבל גמלה לפי חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, או נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק נכי המלחמה בנאצים זכאים להנחה בשיעור שאינו עולה על 66% ל-70 מ"ר או ל-90 מ"ר (בהתאם למספר הנפשות המתגוררות בנכס)
- נושא תעודת עיוור לפי חוק שירותי הסעד זכאי להנחה בשיעור של עד 90%
- הורים לילד עד גיל 18 הזכאי לגמלת ילד נכה, זכאים להנחה של עד 25% בעבור 100 מ"ר משטח הנכס.

שימו לב!

תנאי הזכאות הם כלליים ונועדו להתמצאות בלבד. תנאי הזכאות משתנים והם נבחנים לפי כל מקרה לגופו. כמו כן, ההנחות בארנונה אינן ניתנות אוטומטית אלא לפי שיקול דעת של הרשות המקומית. המועצות רשאיות לקבוע תנאים ומבחני משנה לזכאות לפי הכללים שנקבעו בתקנות.

אופן הפנייה:

יש לפנות אל הרשות המקומית שבה אתם מתגוררים.

העסקת עובד זר – רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

מחלקת הסיעוד ברשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול עוסקת בבקשות להיתרים להעסקת עובדים זרים בתחום הסיעוד למי שאינו מסוגל לתפקד באופן עצמאי, על-פי קריטריונים.

תנאי הזכאות

תנאי הזכאות מפורסמים באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין שכתובתו:

www.piba.gov.il

אופן הפנייה

ניתן להגיש בקשה לקבלת היתר להעסקת עובד זר באחד מארבעת המחוזות של מחלקת הסיעוד או באמצעות הדואר. יתקבלו רק בקשות מקוריות. הסבר על הגשת הבקשה, כתובות וטלפונים וזמני קבלת קהל ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין.

לפרטים נוספים פנו למוקד הטלפוני הארצי שמשפרו: 1-700-707-147.

נגישות לקלפיות – ועדת הבחירות המרכזית ויחידת המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים

בחירות לכנסת

חוק הבחירות לכנסת מחייב כי בכל ישוב או שטח גאוגרפי המונה 10,000 איש, תוצב לפחות קלפי אחת, עם סידורי נגישות מתאימים לאנשים מוגבלי ניידות. ביישוב שבו מוצבות 20 קלפיות או יותר, תוצבנה לפחות שתי קלפיות נגישות למוגבלי ניידות.

פירוט השירות

הודעה על קלפי נגישה תופיע על גבי ההודעה לבחור באמצעות סמל המוגבלות הבינלאומי – אדם בכיסא גלגלים. כמו כן תופיע על גבי ההודעה לבחור מפה של הרחובות הסמוכים למקום הקלפי וכן הוראות גישה למבנה.

אדם עם מוגבלות בניידות זכאי להצביע בכל קלפי המוגדרת על ידי משרד הפנים כקלפי נגישה, גם אם לא הופיעה על גבי ההודעה לבחור.

ביום הבחירות תציב הרשות המקומית ליד קלפי מותאמת לאנשים עם מוגבלות תמרור זמני המקצה שני מקומות חנייה לאנשים מוגבלי ניידות.

הצבעה של אנשים מוגבלי ניידות במוסדות: אדם מוגבל בניידות, השוהה במוסד המוכר על ידי משרד הרווחה או משרד הבריאות ובו מעל 50 חוסים, זכאי להצביע בקלפי המוצבת במוסד שבו הוא שוהה. כלל זה אינו חל על בתי אבות.

מיקומן של קלפיות לאנשים מוגבלי ניידות מתפרסם, לפני הבחירות, במוקד המידע של הוועדה המרכזית לבחירות, בעיתונות, באמצעי תקשורת אלקטרוניים ובלוחות המודעות, וכן באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת שכתובתו: <http://www.bechirot.gov.il>, באתר האינטרנט של עמותת "נגישות ישראל" שכתובתו: www.aisrael.org, באתר האינטרנט של משרד הפנים שכתובתו: www.moin.gov.il, ובפורטל השירותים והמידע הממשלתי שכתובתו: www.gov.il.

ליווי לקלפי

אדם עם מוגבלות גופנית אשר אינה מאפשרת לו לבצע את פעולת ההצבעה בכוחות עצמו, יכול להיעזר במלווה לפי בחירתו. מלווה אינו יכול להיות עובד המוסד שבו שוהה המצביע, וכן כל מלווה רשאי ללוות עד שני בחרים.

בחירות לרשות מקומית

ניתן להצביע רק בקלפי נגישה ביישוב שבו רשום האדם. לקראת הבחירות לרשויות המקומיות נשלחות הודעות לבוחר הכוללות מפה ומידע, כאמור לעיל.

מיקום הקלפיות הנגישות מתפרסם על לוחות המודעות של העירייה, וכן באתר הרשות המקומית ובאתר משרד הפנים. ניתן לברר את מיקומן גם במוקד 106 של כל רשות מקומית. בבחירות לרשויות מקומיות לא ניתן להצביע במוסדות, וכדי להצביע יש להגיע לקלפי.

נגישות במבני ציבור

משרד הפנים אחראי על יישום חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965. חוק זה מחייב שכל בניין ציבורי חדש יכלול הסדרי נגישות ויותאם לאנשים עם מוגבלות.

החל באחד אוגוסט 2009 הוחלו הוראות לתקנות התכנון והבנייה התש"ל-1970 על כל בקשה להיתר להקמה של בניין ציבורי חדש (או תוספת לבניין ציבורי קיים). הוראות אלו, המתייחסות גם לאנשים עם מוגבלות חושית (עיוורים, חירשים), כוללות חובת התאמת נגישות לכל חלקי הבניין בכל הבניינים שבהם ניתן שירות לציבור, לרבות הקצאת מקומות חנייה מיוחדים, שילוט, אמצעים לאיתור לאזהרה ולהכוונה לאנשים עם מוגבלות בראייה, מעלית ומעלון וכד'.

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

www.mot.gov.il

הנחות בתחבורה ציבורית

מקבלי קצבת נכות כללית, בעלי דרגת אי כושר השתכרות בשיעור של לפחות 75%, זכאים לרכוש כרטיסיית הנחה לנסיעה בקווים העירוניים ובחלק מן הקווים הבין-עירוניים של התחבורה הציבורית. תעודת הזכאות להנחה בתחבורה הציבורית נשלחת אוטומטית לזכאים פעם בשנתיים.

 מי שלא קיבל תעודה או מי שתעודתו אבדה יפנה לאגף לתחבורה ציבורית שבמשרד התחבורה, וישאיר את פרטיו האישיים. טל' המענה הקולי: 03-5657183

הקלות לעיוורים

- פטור מלא מתשלום בנסיעות עירוניות
- הנחה בנסיעה בין-עירונית

בעת רכישת הכרטיסים יש להציג תעודת עיוור או לקוי ראייה

נגישות בתחבורה הציבורית

אחד מפרקי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח-1998 מסדיר את הזכות לנגישות לתחבורה ציבורית. מתוך החובה ליישום תקנות הנגישות בתחבורה הציבורית, נכתבה תכנית חומש על ידי משרד התחבורה, הרשויות המקומיות ומפעילי התחבורה הציבורית שמטרתה היא לפעול להנגשת כלל קווי השירות העירוניים בישראל. ההנגשה תיעשה בכמה שלבים: 60% בשנת 2010, ו-10% נוספים בכל שנה עד שנת 2014. פרטי תכנית הנגישות מופיעים באתר האינטרנט של משרד התחבורה שכתובתו: www.mot.gov.il

ברכבת ישראל נעשים בהדרגה שינויים להבטחת הנגישות. חברות התעופה ערוכות לספק נגישות אל המטוסים ובתוכם, בהתאם לכללים המופיעים בתקנות נגישות לתחבורה הציבורית.

 מידע על סידורי נגישות בתחנות רכבת: 03-6117000, *5770

 אתר רכבת ישראל: www.israrail.org.il

רשיון נהיגה

אגף הרישוי מנפיק רשיון נהיגה בהתאם למצבו הרפואי של המבקש.

בדיקות רפואיות

רשות הרישוי תפנה את מבקש הרשיון או את בעל הרשיון לבדיקות רפואיות, נוסף לבדיקות עיניים כמתחייב מכל אדם המבקש רשיון נהיגה. הבדיקות הרפואיות מתקיימות במכון הרפואי לבטיחות בדרכים של משרד הבריאות. ההפניה ניתנת במשרדי הרישוי המחוזיים בירושלים, בחולון, בחיפה ובבאר-שבע. על הפונה לחתום על הצהרת ויתור על סודיות רפואית. המלצות המכון יועברו לרשות הרישוי המאשרת בחינה במבחני נהיגה לרכב מתאים. במקרה של סירוב, ניתן לדרוש נימוקים וממצאים רפואיים שעליהם מתבסס הסירוב. כמו כן, ניתן לערער על ההחלטה בתוך 30 יום מקבלת הסירוב, בוועדת הערר של משרד הבריאות.

הנחה באגרת רישוי

אנשים עם מוגבלות, הנוהגים ברכב לצרכים אישיים ולא לצורכי עסק, זכאים להנחה בתשלום אגרת רישיון רכב.

תגי חנייה לנכים

על פי החלטת המנהל הכללי של משרד התחבורה ובהסתמך על תיקון תקנה 1 לתקנות התעבורה, כל מבקשי תגי חנייה המוגבלים בניידות יטופלו במשרד התחבורה ביחידה לטיפול מוגבלי ניידות ת"ד 72 חולון. החל ב-1 בינואר 2009 הונהג בישראל תג חנייה לנכה חדש הכולל אמצעי ביטחון מתקדמים ביותר המקשים על זיפוף.

לתשומת לב הנכים: תוקפו של תג החנייה לנכה הניתן לצמיתות יהיה לארבע שנים. כמה שבועות לפני תום התקופה יחודש התג אוטומטית על ידי אגף הרישוי וישלח לביתו של הנכה, ללא כל צורך לפנות למשרד הרישוי. על פי חוק חנייה לנכים, תג החנייה ניתן לשימוש האישי של הנכה בלבד. השימוש בתג הנכה מותר אך ורק כאשר הנכה נוהג או נוסע ברכב על ידי מלווה. אדם לא מורשה העושה שימוש בתג צפוי לקנס גבוה.

זכאות לקבלת תג חנייה

הזכאים לתג חנייה:

נכה משרד הביטחון

נושא תעודת עיוור
מוגבלי ניידות בכל שכבות הגיל
ביטוח לאומי - נפגעי פעולות איבה

התנאים לקבלת תג נכה:

- נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות, או שדרגת נכותו היא לפחות 60% ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו
- מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים (לנכה) לצורך ניידותו.

הליך קבלת תג חנייה

קבלת התג מותנית באישור מרופא אגף הרישוי/משרד הביטחון/ביטוח לאומי - נפגעי פעולות איבה.

על מבקשי תג החנייה לשלוח בקשה לתג נכה ולצרף את המסמכים שלהלן:
צילום ת"ז+הספח
צילום רישיון רכב ורישיון נהיגה
אישור על אחוזי נכות רפואית מ-60% ומעלה (העתק מפרוטוקול ועדה של המוסד לביטוח לאומי על אחוזי הנכות)
מסמכים רפואיים מקוריים ועדכניים המעידים על כך שתנועתו בדרכים מסכנת את בריאותו.

תשלום אגרת נכה מופחתת

מתן אגרת הנכה היא בסמכות משרד התחבורה בלבד.
לתנאי הזכאות המלאים יש לפנות למשרד התחבורה.

משרדי הרישוי בערים הגדולות

למידע על כתובות משרדי רישוי בערים השונות, זמני קבלת קהל וביצוע פעולות
שונות ניתן להתקשר למרכז המידע הארצי בטלפון: 5678/1222-5678*
כתובת אתר האינטרנט: www.mot.gov.il

הקלות במס הכנסה

מקבלי קצבת נכות כללית בעלי דרגת מוגבלות רפואית משוקללת בשיעור 90% ומעלה, וכן בעלי דרגת נכות רפואית בשיעור של 100%, פטורים מתשלום מס הכנסה עד תקרת הכנסה מסוימת.

נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה העובד לפרנסתו, זכאי לפטור ממס הכנסה, כאמור לעיל.

אדם שיש לו ילד משותק, מרותק למיטה בתמידות, עיוור או פגוע נפש, או שיש לו ילד עם פיגור שכלי, זכאי לשתי נקודות זיכוי ממס הכנסה.

אם קרוב המשפחה מוחזק במוסד מיוחד בשל מצבו הבריאותי, במקום נקודות זיכוי ניתן לקבל זיכוי ממס, אם שולם בשל אחזקתו במוסד.

את הבקשה לפטור או לזיכוי יש להגיש לפקיד השומה במשרד מס הכנסה הקרוב למקום המגורים.

מס רכישה מופחת לדירת מגורים

מס רכישה הוא אחת ההוצאות הכרוכות ברכישת דירה. זהו מס פרוגרסיבי שעולה בהתאם למחיר הדירה.

הזכאים למס רכישה מופחת בסך 0.5% לדירת מגורים לשם שיכון:

- אדם שנקבעה לו נכות לצמיתות של 100%, או נכות של 90% בשל צבירת נכויות שונות
- אדם שנקבעה לו, על ידי הביטוח הלאומי, דרגת אי-כושר השתכרות לצמיתות בשיעור של לפחות 75%
- קטוע יד או רגל, או משותק, שאחוזי נכותו לצמיתות הם 50% או יותר
- אדם שבעקבות תאונת דרכים נקבעה לו נכות לצמיתות בשיעור של 50% או יותר
- נכה כהגדרתו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) או בחוק נכי המלחמה בנאצים, שאחוזי הנכות שנקבעו לו לצמיתות הם בשיעור של 19% או יותר
- אדם שנקבעה לו נכות לצמיתות של 50% או יותר על-פי חוק נכי רדיפות הנאצים
- נפגע פעולת איבה שנקבעה לו נכות לצמיתות של 19% או יותר
- בני זוג שאחד מהם נכה

- עולה הרוכש זכות במקרקעין לשם שיכונו בשנה שקדמה לעלייתו לישראל ועד שבע שנים לאחר עלייתו, זכאי לתשלום מס רכישה מופחת בשני מקרים: פעם אחת לצורך רכישת דירה למגורים, ופעם אחת לצורך רכישת בית עסק. הזכות מחולקת באופן שלהלן:
עד למדרגה הראשונה ישלם שיעור של 0.5% משווי הנכס, ומעל למדרגה הראשונה ישלם שיעור של 5% משווי הנכס.
שיעור מדרגות המס מתעדכן כמה פעמים בשנה.

✉ כתובות משרדי מיסוי מקרקעין בערים הגדולות

ירושלים: גבעת שאול, רח' כנפי נשרים 66.....	02-6545222.....
תל-אביב: דרך מנחם בגין 125.....	03-7633333.....
חיפה: קריית הממשלה, שד' הפל-ים 15.....	04-8630400.....
באר-שבע: בית אושירה, רח' שז"ר 31.....	08-6293555.....

✉ ניתן למצוא כתובות נוספות של משרדי מקרקעין באתר האינטרנט של רשות המסים בישראל שכתובתו: www.mof.gov.il/taxes

הרשות לזכויות ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר מעניקה תגמולים לציבור ניצולי השואה ובתוך זה גם לוותיקי המלחמה בנאצים, ומסייעת במימון ציוד ומכשור כגון כיסאות גלגלים, מיטות מיוחדות, פרוטזות וכד'.

מרכז המידע של הרשות לזכויות ניצולי השואה:

מרכז המידע נותן מענה לפנייות, לשאלות ולביהורים של ציבור ניצולי השואה ונכי המלחמה המקבלים גמלה והטבות במסגרת חוק נכי רדיפות הנאצים תשי"ז 1957, חוק נכי המלחמה בנאצים תשי"ד 1954, חוק ההסדרים 2001 וחוק ההטבות לניצולי השואה 2007.

03-5682651 – מענה בעברית (רב קווי)

03-5682675 – מענה ברוסית

✉ מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט של הרשות לזכויות ניצולי שואה:

<http://ozar.mof.gov.il/lishka/mainpage.htm>

הטבות לאנשים עם מוגבלות

מקבלי קצבת מוגבלות כללית שנקבעה להם דרגת מוגבלות רפואית בשיעור 80% או יותר, זכאים לפטור או להנחה בדמי הסכמה, המשולמים לעתים למינהל מקרקעי ישראל בעת העברת זכויות, במסגרת עסקאות מקרקעין.

כמו כן, מינהל מקרקעי ישראל רשאי להקצות לנכים מגרש לבנייה עצמית למגורים, בפטור ממכרז.

התנאים לקבלת הפטור ממכרז:

- א. דרגת נכות של 100% או של 75% והזדקקות לכסא גלגלים
- ב. אישור מן המוסד לביטוח לאומי/מן הוועדה שהתמנתה לפי תקנות מס-הכנסה/ממשרד הבריאות על מוגבלות בניידות
- ג. אזרחות ישראלית
- ד. התכנית מיועדת לבניית יחידת דיור אחת בלבד
- ה. לנכה לא הוקצה בעבר מגרש לבנייה עצמית
- ו. הזכות תירשם של שם הנכה ושם בן/בת זוג/ה בלבד.

את הבקשה לפטור יש להפנות למשרד מינהל מקרקעי ישראל הקרוב למקום הנכס.

הטבה נוספת הניתנת על ידי מינהל מקרקעי ישראל היא הקפאת תשלום דמי היתר בגין שטחי בנייה בבית מגורים, הדרושים לתפקודם של אנשים עם מוגבלויות. תחיית תשלום דמי היתר מיועדת לנכים בעלי זכויות חכירה בנכס ו/או לנכים שהם בני משפחה מדרגה ראשונה המתגוררים דרך קבע בנכס.

הטבה זו ניתנת לפי תנאים מסוימים. לפרטים נוספים יש לפנות למינהל מקרקעי ישראל.

רכישת מגרש בתכנית "בנה ביתך"

במכרזים לרכישת חלקות לבנייה עצמית לעיתים נשמרות מספר חלקות בעבור נכים. מינהל מקרקעי ישראל מפרסם מכרזים אלו בעיתונות היומית.

✉ כתובות עיקריות של מינהל מקרקעי ישראל:

ירושלים: רח' יפו 216, בניין שערי העיר..... 02-5318888
מחוז מרכז: דרך מנחם בגין 125..... 03-7632222
תל-אביב (ליישובים בגוש דן): דרך מנחם בגין 125..... 03-7632000
חיפה: שדרות הפל-ים 15..... 04-8630855
באר-שבע: קריית הממשלה, רח' התקווה 4..... 08-6264333

המשרד לשירותי דת

www.dat.gov.il

נגישות למוסדות דת

כל מבנה דת חדש שנבנה על ידי המשרד לשירותי דת מחויב בהנגשה מלאה לנכים. כך למשל במקוואות ובבתי כנסת הכניסה תהיה מותאמת לאנשים המתניידים עם כיסא גלגלים.

תעסוקת אנשים עם מוגבלות

המשרד לשירותי דת, בשיתוף עם חברת "המשקם" (חברה המספקת תעסוקה לבעלי כושר עבודה מוגבל), מעודד תעסוקה של אנשים עם מוגבלות ומסייע להם בהשתלבותם במעגל העבודה ביחידותיו ובמועצות הדתיות ברחבי הארץ.

מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט של המשרד שכתובתו: www.dat.gov.il

מסגרת לימוד רגילה או משולבת

ועדת שילוב – מסגרת לימוד רגילה משולבת לתלמידים עם צרכים מיוחדים

”חוק חינוך מיוחד“, התשמ”ח – 1988 מסדיר את זכאותם לתכניות שילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים הלומדים בכיתה רגילה. הזכאות לתכניות השילוב ניתנת באמצעות ועדת השילוב המוסדית. ועדת השילוב נועדה לדון בזכאות התלמיד להיכלל בתכנית השילוב במוסד חינוך רגיל, בהסתמך על חוות הדעת של גורמים מקצועיים קבילים ועל-פי בקשת התלמיד והוריו.

אופן הפנייה לוועדת שילוב מוסדית

הורה המבקש לדון בעניינו של ילדו יפנה בקשה כתובה ליו”ר ועדת השילוב (בבתי הספר – למנהל בית הספר; בגני ילדים – למפקח הכולל).

המסמכים הדרושים

לצורך קיום דיון בוועדת שילוב נדרשים שני מסמכים עיקריים:

- חוות דעת חינוכית
  - חוות דעת קבילה של גורמי מקצוע המעידה על הלקות
- נוסף על כך, יש לצרף לבקשה כל אבחון שיש ברשותכם אשר יכול לסייע לדיון בעניינו של הילד.

ועדת השמה

ועדת ההשמה דנה בעניינו של תלמיד עם צרכים מיוחדים והשמתו במוסד לחינוך מיוחד. מוסד לחינוך מיוחד הוא אחד מאלה:
גן ילדים מיוחד, בית-ספר לחינוך מיוחד וכיתה לחינוך מיוחד בבית הספר של החינוך הרגיל.

אופן הפנייה לוועדת השמה

ההפניה של תלמיד לדיון בוועדת השמה יכולה להיעשות על ידי ההורים, על ידי הצוות במוסד חינוכי מוכר, על ידי ועדת השילוב המוסדית או על ידי רשות החינוך

המקומית. ההפניה מחייבת אישור של המפקח על המסגרת החינוכית שבה התלמיד לומד, ולאחר מכן תופנה ליושב ראש הוועדה במחלקת החינוך שבאזור מגורי הילד.

המסמכים הדרושים

לצורך קיום דיון בוועדת השמה נדרשים שני מסמכים עיקריים:
* חוות דעת חינוכית (המובאת בשאלון ההפניה לוועדת ההשמה מטעם המוסד החינוכי שהילד לומד בו). שאלון ההפניה ייחתם על ידי ההורים בטרם העברת לוועדה. חתימת ההורים אינה מהווה את הסכמתם לנאמר בשאלון, אלא רק אישור על כך שהם ראו את המסמך
* חוות דעת המעידה על קיומה של לקות משמעותית. אל חוות הדעת יצורף מסמך קביל המעיד על כך שהתלמיד הוא בעל הצרכים המיוחדים.
נוסף על כך, יש לצרף לבקשה כל אבחון שיש ברשותכם אשר יכול לסייע לדיון בעניינו של הילד.

מועדי הדיון בוועדת ההשמה

התאריך האחרון לדיון בוועדת ההשמה לתלמידים בבתי הספר הוא עד 15 במאי בכל שנת לימודים וילידים בגנים עד לתאריך 30 במאי בכל שנת לימודים.
תלמידים עם צרכים מיוחדים אשר עלו לארץ לאחר התאריכים הנקובים לעיל יכולים לפנות למנהל המחוז לאישור קיום ועדת השמה חריגה. השיבוץ למוסד החינוכי ייעשה על בסיס של מקום פנוי.

סל השירותים של החינוך המיוחד

על-פי חוק חינוך מיוחד, מדינת ישראל אחראית למתן חינוך מיוחד חנם לילדים עם צרכים מיוחדים. לחינוך המיוחד זכאי תלמיד בן 3-21, אשר לו לקות משמעותית. באמצעות החוק, לילד עם צרכים מיוחדים מוענק סל שירותים.

ההטבות, התכניות והשירותים הניתנים לתלמיד:

- הארכת שנת הלימודים (בחופשות החגים ובחופשת הקיץ)
- הארכת יום הלימודים במסגרות החינוך המיוחד
- מספר יחסית קטן של תלמידים בכיתה או בגן
- שירותי הסעה לתלמידי החינוך המיוחד
- שירותי הזנה במסגרות שבהן הוארך יום הלימודים מעבר לשעה 14:30
- תכנית לימודים אישית המותאמת לצרכיו האישיים של כל תלמיד
- הערכה בכתב
- ליווי של סייעת לתמיכה בתלמידים בודדים (במקרים חריגים)

- תגבור המוסד בשעות סיוע (במקרים חריגים)
- הפעלת שירותים פסיכולוגיים
- שח"מ (שירותי חינוך מיוחדים), כגון טיפולים פרה-רפואיים
- שירותי רפא ואחות
- שירותים סוציאליים

אולפנים מיוחדים ללימוד עברית

האגף לחינוך מבוגרים מקיים מסגרות ייחודיות ללימוד עברית:

- כיתות אולפן לאנשים עיוורים
- כיתות אולפן לאנשים חרשים
- כיתות אולפן לאנשים נפגעי נפש

כיתות האולפן נפתחות לפי הצורך.

הזכאות: שעה בשבוע לכל עולה - מספר שעות הלימוד נקבע לפי מספר העולים בקבוצה.

אופן הפנייה

הפנייה נעשית באמצעות רכזי הקליטה בלשכות ובסניפים של משרד הקליטה הקרובים למקום המגורים. נפגעי נפש - באמצעות לשכת הבריאות הסמוכה למקום המגורים.

תלמידים עולים

תלמידים עולים עם מוגבלות הלומדים בבתי ספר רגילים או במוסדות חינוך מיוחד, זכאים כשאר התלמידים העולים, למימון חלקי של הוצאות הלימוד ולשיעורי עזר. מספר השעות נקבע בהתאם למספר התלמידים העולים באותו בית ספר.

✉ למידע נוסף: משרד החינוך, הגף לתלמידים עולים, ירושלים, בניין לב רם, רח' דבורה הנביאה 2.....02-5603619

W אתר האינטרנט: www.education.gov.il

נגישות לשידורי טלוויזיה לכבדי שמיעה

כמתחייב מהוראת חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים) התשס"ה-2005, וכן מהוראת חוק הקלות לחרש התשנ"ב-1992, תכניות רבות משודרות בליווי כתוביות המיועדות לכבדי שמיעה או בליווי לשפת הסימנים. חוק כתוביות ושפת סימנים מונה חובות ליווי בכתוביות בשפת התכנית בקטגוריות שונות (תכניות בשידור חי; תכניות בשעות שיא; תכניות לגיל הרך וכד'), ותהליך הליווי של התכניות עולה בהדרגה בהתאם לקבוע בחוק.

הגורמים האמונים על פיקוח ביצוע ההוראות שבחוקים אלו הם המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין (שידורי HOT ו-YES), וכן מועצת הרשות השנייה לשידורי טלוויזיה ורדיו (שידורי ערוץ 2 וערוץ 10).

לקבלת מידע על התכניות המלוות בכתוביות, מומלץ לעקוב אחר מדריכי השידורים המתפרסמים בעיתונות, או אחר מדריכי התכניות (EPG) של הכבלים (HOT) והלוויין (YES).

משרד המשפטים

www.justice.gov.il

האגף לסיוע משפטי

האגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים מעניק סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים הזכאים לכך בהתאם להוראות הדין. הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי, ובעיקר ייצוג בפני ערכאות משפטיות, הניתן על ידי עורכי דין הממונים על ידי האגף. **הסיוע ניתן ללא תשלום**, למעט תשלום אגרת השתתפות בסכום שנקבע בתקנות, בהתאם להכנסות. התקנות קובעות מקרים אחדים שבהם יהיו המבקשים פטורים מתשלום אגרה.

אופן הפנייה

ניתן לפנות ללשכה לסיוע משפטי הסמוכה למקום המגורים ולהגיש בקשה בכתב על גבי טופס בקשה רשמי.

לשכות לסיוע משפטי:

מחוז ירושלים (כולל אשדוד ואילת): רח' הסורג 1, בית מצפה, ת"ד 1777,

ירושלים 97017, 02-6211333, פקס 02-6211377

מחוז תל-אביב-מרכז: רח' הנרייטה סולד 4, ת"ד 33246, ת"א 61332,

03-6932722, פקס 03-6932722

מחוז הדרום: שד' שז"ר 33, בית נועם, ת"ד 534, באר-שבע 84002,

08-6404526, פקס 08-6404539

מחוז חיפה: שד' הפל-ים 15 א', קומה 11, חיפה 33095,

04-8633666, פקס 04-8633679

מחוז צפון: רח' תאופיק זיאד 3047, וופא סנטר, ת"ד 50021, נצרת 16160,

04-6459434, פקס 04-6459444

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות היא יחידה במשרד המשפטים הפועלת מתוקף חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998.

הנציבות פועלת למניעת הפליה ולהסרת חסמים המעכבים את השתלבותם המלאה והשוויונית של אנשים עם מוגבלות בחברה הישראלית.

תחומי פעולת הנציבות :

- חקיקה – ניסוח חקיקה ותקנות; קידום האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אנשים עם מוגבלויות
- אכיפה – הפעלת מערך פיקוח ותביעה בתחומי נגישות מבנים, תשתיות וסביבה, ונגישות השירות
- הדרכה והסברה – הפצת מידע וייעוץ בתחום זכויות האדם של אנשים עם מוגבלות ועל אודות נגישות
- עידוד שילוב בקהילה – קידום זכויות בתחומי החיים השונים כגון תעסוקה, דיור, חינוך, שיקום, ביטחון סוציאלי, תרבות ופנאי ועוד
- ייעוץ וייצוג משפטי בכל אחד מתחומי השילוב בקהילה האמורים (תעסוקה, דיור ועוד). את הייעוץ המשפטי ניתן לקבל ללא תשלום ותוך שמירה על סודיות.

אופן הפנייה

לקבלת מידע וייעוץ משפטי וכללי בדבר מימוש זכויות ומניעת הפליה של אנשים עם מוגבלות, ניתן לפנות באופן ישיר ליחידה המשפטית לפניות הציבור, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות,

✉ רח' בית הדפוס 12, בניין "בית השנהב", אגף B, ירושלים 95483,
פקס: 02-6549566.

לפניות בנושאי דיור, תעסוקה, הפליה בשירות ובמקום ציבורי, חינוך, פנאי ותחומי חיים נוספים:

Tovar@justice.gov.il, דואר אלקטרוני: 02-6459558

לפניות בנושאי נגישות:

Iritsha@justice.gov.il, דואר אלקטרוני: 02-6549561

ניתן אף לתאם הרצאות בנושא נגישות, שילוב בקהילה וחקיקה בתחום אנשים עם מוגבלות, וכן לקבל חומרי הסברה. אנא פנו טלפונית: 02-6549564, או לכתובת הדואר האלקטרוני: RuthiE@justice.gov.il

📄 פרטים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הנציבות:

www.mugbaluyot.mishpatim.gov.il

הסנגוריה הציבורית

הסנגוריה הציבורית במשרד המשפטים מעניקה ייצוג משפטי בכל שלבי ההליך הפלילי, החל במתן ייעוץ לחשודים במהלך החקירה המשטרתית, דרך ייצוגם באולמות

המעצרים, לרבות במסגרת בקשות למעצר עד תום ההליכים, עובר לייצוגם בשלבי בירור האשמה והטיעון לעונש בתיקים הפליליים, ולהגשת ערעורים, בקשות רשות ערעור, עתירות, בקשות לדיון נוסף ובקשות למשפט חוזר בעניינם, וכלה בייצוג אסירים בפני ועדות השחרורים ובתי המשפט בייצוג חולי נפש המאושפדים בכפייה בפני ועדות פסיכיאטריות.

אופן הפנייה

ניתן לפנות לסגוריה הציבורית הסמוכה למקום המגורים עם כתב האיטום שהוגש נגד הפונה, ותעודת זהות. במשרדי הסגוריה, נדרשים הפונים למלא טופס בקשה למינוי סגור ציבורי.

משרדי הסגוריה הציבורית

- ✉ **מחוז ת"א-מרכז:** הנרייטה סאלד 4, תל-אביב 61332..... 03-6932666
- ✉ **מחוז ירושלים:** בן יהודה 34, ירושלים 91016 02-5696180
- ✉ **מחוז דרום:** רח' שז"ר 33, באר שבע 84104 08-6404500
- ✉ **מחוז חיפה:** שד' הפל-ים 15 א (קריית הממשלה), חיפה 31000 04-8633733
- ✉ **מחוז הצפון:** רח' המלאכה 1, נצרת עילית 17105 04-6029111
- ✉ **הסגוריה הארצית:** רח' הנרייטה סאלד 4, תל-אביב 61332 03-6932608

סיוע משפטי למאושפדים במחלקה פסיכיאטרית

על פי החוק, במקרים של אשפוז בכפייה יש למטופל הזכות לייצוג משפטי לפני התכנסות הוועדה הפסיכיאטרית. על הוועדה הפסיכיאטרית להתכנס 3 ימים לאחר האשפוז ופעם נוספת 14 ימים לאחר האשפוז.

ניתן לקבל ייצוג ללא תשלום על ידי עורך דין מטעם המחלקה לסיוע משפטי במשרד המשפטים, או לבחור בייצוג על ידי עורך דין פרטי - בתשלום. כמו כן, יש למטופל הזכות לערער על החלטות הוועדה.

בית החולים מחויב לספק למטופל טפסים לסיוע משפטי מיד עם אשפוזו. אם בית החולים אינו מספק את הטפסים - זוהי עברה על החוק.

אופן הפנייה לחולי נפש המאושפדים בכפייה

לפי חוק טיפול בחולי נפש, אדם שאושפד בבית-חולים לחולי נפש או המקבל טיפול מרפאתי כפוי על פי צו בית-משפט כתוצאה מהליך פלילי, זכאי להיות מיוצג על ידי סגור ציבורי בדיונים בוועדה הפסיכיאטרית, וכן בערעורים על החלטות הוועדה. לפרטים ניתן לפנות לסניף הסגוריה הקרוב למקום האשפוז או לשלוח בפקס בקשה למינוי סגור ציבורי. נוסח הבקשה נמצא בכל בית חולים פסיכיאטרי. לצורך העברת הפנייה ניתן להיעזר בצוות הרפואי.

02-6467467 פקס	03-6932691	.....	מחוז ת"א-מרכז:	✉
02-6467449 פקס	02-5696187	.....	מחוז ירושלים:	✉
02-6467021 פקס	08-6404494	.....	מחוז דרום:	✉
02-6467845 פקס	04-8633701	.....	מחוז חיפה:	✉
04-6013686 פקס	04-6029119	.....	מחוז הצפון:	✉

האפוטרופוס הכללי

אפוטרופסים מתמנים לניהול בענייניהם של אנשים שאינם מסוגלים, מסיבות שונות, לטפל בענייניהם בעצמם, בין השאר בגלל מוגבלות. אדם שמתמנה לו אפוטרופוס מכונה "חסוי".

האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים מפקח על אופן ניהול הרכוש והכספים על ידי האפוטרופוסים שמונו לטיפול בענייניהם של חסויים.

במסגרת זו, מקבל האפוטרופוס הכללי דיווחים מהאפוטרופוסים על החסויים על הרכוש שבניהולם, בודק את הדיווחים שהם מגישים ומפקח על פעילותם.

פטור מאגרת רישום משכנתה הלשכה לרישום מקרקעין (טאבו)

משרד המשפטים מעניק לאנשים עם מוגבלות פטור מאגרה לרישום משכנתה או מאגרה לרישום שכירות. הפטור ניתן גם לבן זוגו של אדם עם מוגבלות. הפטור ניתן בעת רישום המשכנתה או השכירות בלשכת רישום מקרקעין.

הזכאים הם אנשים עם מוגבלות כמפורט להלן:

- הזכאים לתגמולים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) וחוק נכי המלחמה בנאצים.
- הזכאים לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, או המוגבלים עקב תאונת עבודה, או עקב תאונת דרכים או שיתוק, או קטועי רגל או יד שדרגת נכותם אינה פחותה מ-50%.
- המוגבלים מסיבות אחרות, ובלבד שדרגת נכותם היא 100%.

שימו לב!

אין באמור לעיל כדי לגבור על הוראות הדין כפי תוקפן מעת לעת. לבירור תנאי הזכאות המדויקים והעדכניים יש לפנות ללשכות רישום המקרקעין.

✉ לשכות רישום מקרקעין

ירושלים: רח' בן יהודה 34, 02-5696130

תל-אביב: שד' מנחם בגין 125, 03-7634700

חיפה: שד' הפל-ים 15א', קריית הממשלה (בניין ב'), 04-8634040

באר-שבע: קריית הממשלה, רח' התקווה 4, 08-6264477

נצרת: רח' המלאכה 16, 04-6478080

פתח-תקוה: רח' ההסתדרות 26, 03-9056555

חולון: רח' קדושי קהיר 23, 03-5025858

רחובות: אופנהיימר 10 פארק תמר, 08-9314141

נתניה: רח' ברקת 3, 09-8600222

שלוחת עכו: רח' שלום הגליל 1, 04-9551354

שלוחת חדרה: רח' הלל יפה 13, 04-6224953

הנהלת בתי המשפט

www.court.gov.il

נגישות לדיונים בבתי משפט

נגישות לאנשים עם מוגבלות פיזית

בתי המשפט אשר נבנו בשנים האחרונות נגישים לנכים. בבתי המשפט הישנים קיימים, בדרך כלל, סידורי נגישות ארעיים.

נגישות לאנשים חרשים

בעת הדיונים בבית משפט קיימת אפשרות, על פי החלטת שופט, להיעזר בתרגום לשפת הסימנים או אפשרות לקרוא מן המסך את תמליל הדיון המוקלד, תוך כדי דיון, על ידי קלדנית בית המשפט (בעברית).

מומלץ לפנות למזכיר בית המשפט, לפני הדיון על מנת להסדיר הנושא.

נגישות לאנשים עם מוגבלות שכלית, נפשית או אוטיזם

במשפטים פליליים המתנהלים לגבי עברות חמורות מסוימות, אם ראה בית המשפט שהעד הוא אדם עם מוגבלות שכלית, נפשית או עם אוטיזם, וכי מסירת עדותו בדרך הרגילה עשויה לפגוע בו או לפגום בעדותו, רשאי בית המשפט להורות על גביית העדות תוך שמוש באמצעי התאמה.

משטרת ישראל

חקירת אנשים עם מוגבלויות

מתוך מטרה לעודד גשה מקצועית לאנשים עם מוגבלות, בחקירת תלונה שבה מעורב אדם עם מוגבלות, המשטרה תפנה, לפי הצורך, לגורם המטפל (כגון עובד סוציאלי) או לאפוסטרופוס (אם הוא אינו הפוגע).

בעברות חמורות מסוימות, אדם עם מוגבלות שכלית ייחקר בידי חוקר מיוחד שהוכשר לכך מטעם משרד הרווחה, ולא במשטרה. אם אדם זה הוא החשוד בביצוע העברה, הוא ייחקר במשרד הרווחה בכל מקרה. באותן עברות חמורות, זכותו של אדם עם מוגבלות נפשית הנחקר במשטרת ישראל, לנוכחות מלווה בעת חקירתו. כמו כן, על המשטרה לתעד את חקירתו בווידיאו ו/או באודיו (הקלטה קולית), למעט במקרים חריגים.

בחלק מן המקומות בארץ מתקיימים פרויקטים בשיתוף פעולה עם ארגון "בזכות", אשר מטרתם היא ליווי אנשים עם מוגבלות בתחנות המשטרה.

על פי חוק, אם לשוטר החוקר יש יסוד להניח כי החשוד הוא אדם עם מוגבלות, המקשה עליו את תיעוד החקירה בכתב, החקירה תתועד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי.

פגיעה באנשים עם מוגבלות שהם חסרי ישע

- חובה על הציבור לדווח למשטרה לגבי עבירות מסוימות, כגון התעללות או עברות מין, שבוצעו כלפי אנשים עם מוגבלות, אם הם חסרי ישע. כמו כן, אם למשטרה מגיע מידע על עברות אלו כלפי אנשים חסרי ישע, חובה על המשטרה להעביר את המידע לעובד סוציאלי הממונה לפי חוק (פקיד סעד) ולהיוועץ עמו.

ארגונים ועמותות כלל ארציים

אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה בישראל

www.blind-guideddogs.org.il

"אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה בישראל" פועלת ליצירת תנאים שבהם יוכלו העיוורים בישראל להיעזר בכלבי נחייה ולנהל חיים עצמאיים.

רח' דוד חכמי 10, תל-אביב.....03-5371065

אופק לילדינו - ארגון ארצי של הורים לילדים לקויי ראייה ועיוורים

www.ofek-liyladeno.org.il

רח' דגל ראובן 8, ירושלים 91008.....02-6599553

פקס.....02-6522614

 כתובת דואר אלקטרוני: ofek@ofek-liyladenu.org.il

אח"א - אגודת החירשים בישראל

הארגון עוסק ברווחת האנשים החירשים בתחום החינוך, אולפנים לעולים, תרגום לשפת סימנים על ידי מתורגמנים מקצועיים, הכשרה מקצועית, שילוב חברתי, סיוע משפטי ועוד.

רח' מרכז ארצי: תל-אביב, יד אליהו, שד' יד לבנים 13,.....03-7303355

פקס.....03-7396419

איל"ן

איגוד ישראלי לילדים נפגעים

www.ilan-israel.co.il

האיגוד מסייע לאלפי ילדים ובוגרים בעלי מוגבלויות פיזיות הסובלים מנכויות פיזיות ומוטוריות וממחלות שריר ועצב שונות. "איל"ן" מלווה את בעלי המוגבלויות הפיזיות בכל שלב בחייהם מרגע איתור המוגבלות באמצעות סיוע למכונים להתפתחות הילד, תמיכה ישירה בגני הילדים ובבתי הספר בחינוך המיוחד וסיוע פרטני לילדים המשולבים במסגרות חינוכיות רגילות. האיגוד מפעיל מרכזי ספורט לנכים, מרכזי שיקום ותעסוקה ועוד.

משרד ראשי, רח' גורדון 9, תל-אביב,.....03-5248141

לרשימת הסניפים, כנסו לאתר האינטרנט של איל"ן.

אלו"ט

www.alut.org.il

"אלו"ט" היא אגודה לאומית לילדים אוטיסטים. אלו"ט פועלת לקידום זכויותיהם של כל האוטיסטים בישראל ולשיפור השירותים הניתנים להם ולמשפחותיהם. אלו"ט מפעילה את **המרכז למשפחה**, שנועד לתת למשפחות ייעוץ, הדרכה וליווי, קבוצות תמיכה ועוד.

 קו פתוח של המרכז למשפחה, רח' קריניצי 63א', בית לורן, רמת-גן..... 03-6709094

או..... 03-6703077

 משרד ראשי, רח' כורזין 1, גבעתיים..... 03-5178188

אנוש

העמותה הישראלית לבריאות הנפש

www.enosh.org.il

מטרת העמותה היא לקדם את נושא בריאות הנפש של הפרט ושל המשפחה, ולשקם את נפגעי הנפש בקהילה בתחומי החברה, התעסוקה והדיוור.

 מרכז אנוש, רח' החרושת 3, רמת השרון..... 03-5400672

פקס..... 03-5400474

לרשימת כל סניפי העמותה, בקרו באתר האינטרנט.

אס"י - קהילת אנשי הספקטרום האוטיסטי בישראל

www.acisrael.org

ההתארגנות נאבקת למען שוויון זכויות ולמתן שירות ותמיכה לאנשים הנמנים עם הקשת האוטיסטית.

 כתובת למשלוח דואר רח' לאון בלום 46/7, חיפה..... 050-5688043

אקים

www.akim.org.il

"אקים" היא אגודה לאומית שהוקמה למען אנשים עם פיגור שכלי בישראל, אקים פועלת לקידום זכויותיהם של האנשים עם פיגור ולמשפחותיהם.

 קו חם..... 1-800-399-333

 רח' פנחס רוזן 69, תל-אביב..... 03-7662222

פקס..... 03-6470055

ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל

www.disabled.org.il

"ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל" פועל להקלת שילובם של הנכים בחברה הישראלית.

שירותי הארגון כוללים סיוע משפטי, ייעוץ וסיוע בתחבורה.

✉ רח' אבן גבירול 30, תל-אביב, 03-5238799, 05-5273757.....
פקס: 03-5240265.....

ארגון נכי צה"ל

www.inz.org.il

מטרת הארגון היא לשפר את התנאים הפיזיים, הכלכליים, הרפואיים והחברתיים של חבריו. השירותים כוללים מתן הלוואות ומלגות, וכן הפעלת "בתי הלוחם" – מרכזי ספורט, שיקום וחברה לנכי צה"ל ולבני משפחותיהם.

✉ משרד ראשי, שדרות ח"ן 51, תל-אביב, 03-5221286/7.....
פקס: 03-5225023.....

ארגון נכי תאונות עבודה ואלמנות נפגעי עבודה

www.ina.org.il

הארגון מסייע לחבריו בשיקום פיזי, כלכלי וחברתי ומייצג אותם בפני מוסדות ממשלתיים וציבוריים.

✉ מחוז ירושלים, רח' הלל 24..... 02-6246091.....
✉ מחוז תל-אביב: רח' ריינס 6..... 03-5243335/6.....
✉ מחוז חיפה: רח' אלנבי 67..... 04-8510953.....
✉ מחוז באר-שבע: רח' ההגנה 23..... 08-6275049.....

אתגרים

www.etgarim.org

מטרתה העיקרית של "עמותת אתגרים" היא לאפשר לילדים, לבני נוער ולבוגרים עם מגבלות פיזיות, חושיות, ונפשיות לחזק את ביטחונם העצמי, ולממש את הפוטנציאל האישי הגלום בהם על ידי פעילויות ספורט אתגרי בטבע.

✉ בית הלל 18, תל-אביב, 03-5613585.....

בזכות – המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות

www.bizchut.org.il

ארגון "בזכות" הוא עמותה הפועלת לקידום השוויון של אנשים עם מוגבלויות פיזיות, שכלית ונפשית, ולשילובם ולשיתופם בחברה.

ת"ד 34510, ירושלים. 02-6521308.....

פקס. 02-6521219.....

בית אידי שפירא

www.beitissie.org.il

"בית אידי שפירא" הוא ארגון קהילתי, המגיש שירותים חינוכיים-טיפוליים מתקדמים לילדים מגיל כמה חודשים ועד גיל 21, ולמשפחותיהם. הארגון פועל לשינוי חברתי, לקידום זכויות, הזדמנויות ושירותים לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים בישראל.

רח' אידי שפירא, ת"ד 29, רעננה. 09-7701222.....

פקס. 09-7710465.....

בנפשנו

<http://benafshenu.jerusalem.muni.il>

"בנפשנו" הוא מוקד לנפגעי נפש ולמשפחותיהם, אשר מלווה את הנפגעים, מספק מידע, מקשר לגורמים העשויים לסייע ועוד.

ת"ד 53105, ירושלים 93420..... 02-6722554.....

פקס. 02-6725208.....

 דואר אלקטרוני: benafshenu@shekel-il.org.il

בקול – ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים

www.hearing.org.il

ארגון "בקול" פועל לשיפור איכות החיים ולקידומם של אנשים כבדי שמיעה מעל גיל 81, באמצעות חקיקה וסגור, קידום נגישות, הסרת מחסום הבושה ועידוד אנשים כבדי שמיעה להתמודד עם המגבלה.

רח' טשרניחובסקי 17, תל-אביב. 03-5257001.....

פקס. 03-5257004.....

 דואר אלקטרוני: info@bekol.org

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה

www.mssociety.org.il

"האגודה הישראלית לטרשת נפוצה" מספקת מידע, יעוץ, פעילויות חברתיות, קבוצות תמיכה וסיוע כספית.

רח' חומה ומגדל 16, תל-אביב 03-5377002
פקס 03-5377004

המרכז לעיוור בישראל

www.blinds.org.il

ארגון הגג של האגודות למען העיוור ושל אגודת העיוורים "ששת", הפועל לרווחת העיוורים ולקויי הראייה ולשילובם המלא בחברה הישראלית. המרכז מעניק יעוץ, ייצוג, טיפול ושיקום לאנשים עיוורים, ומנהל רישום של כל אוכלוסיית העיוורים בארץ. השירותים כוללים: מכירת ציוד ומכשירי עזר לעיוורים ולקויי ראייה במחיר מסובסד, טיפול בהחזרי מס, מתן מענקים והלוואות לנזקקים, קיום קורסים להכרת המחשב, ימי עיון וכנסים, פעילות נפש

מרכז ארצי: רח' דוד חכמי 10, תל-אביב 03-7915555

אגודות מקומיות: אגודות למען העיוור קיימות בערים רבות ברחבי הארץ. ניתן לקבל מידע במרכז לעיוור או במוקד העירוני.

הספרייה המרכזית לעיוורים, כבדי ראייה ומוגבלים

www.cffb.org.il

"הספרייה המרכזית לעיוורים, כבדי ראייה ומוגבלים" משאילה ספרים וכתבי עת בכתב ברייל, מוקלטים ובאותיות גדולות

הספרייה המרכזית, רח' ההסתדרות 4, נתניה 42441 09-8617874
משרד ראשי 057-7970997

יד שרה

www.yadsarah.org.il

"יד שרה" היא אגודת מתנדבים גדולה המעניקה מגוון שירותים לטיפולי בית לסיפוק צרכים מיוחדים של הפרט המתמודד עם קשיים תפקודיים. השירותים המובילים ביד שרה הם:

שירות השאלה של ציוד רפואי-שיקומי הפועל באמצעות סניפי יד שרה הפזורים בכל רחבי הארץ; "נכונית" - שירות ההסעה למוגבלי תנועה; שירות לחצני מצוקה

ממוחשבים באמצעותם מחוברים המנויים למוקד בכל שעות היממה; שירות לתעסוקה יוצרת למרותקי בית; מרכזי יום שיקומיים; שירותים ייעודיים לילדים ולאוכלוסיית גיל הזהב כגון מרפאת שיניים גריאטרית, שירות סיוע משפטי לקשישים, מועדונים לפעילויות תרבות וחברה; ניידת לתיקוני בית קלים; שירותי מידע על זכויות ונותני שירותים לאוכלוסייה זו, ועוד.

- ☒ משרד ראשי, רח' הרצל 124, ירושלים 96187.....02-6444455
רשימת סניפים חלקית:
  - ☒ אילת, ת"ד 2110, מרכז מור.....08-6371445
  - ☒ אשדוד, רח' קיבוץ גליות 7.....08-8638800
  - ☒ באר-שבע, רח' אבן גבירול 10.....08-6482999
  - ☒ בני-ברק, רח' גוטליב 6.....03-5708071
  - ☒ הרצליה, ת"ד 5319.....09-9509441
  - ☒ חיפה, רח' דוד המלך 31.....04-8381704
  - ☒ תל-אביב, רח' זמנהוף 37.....02-5238974
- לרשימת כל הסניפים, ראו באתר האינטרנט של יד שרה.

יתד – ילדי תסמונת דאון

www.yated.org.il

עמותת "יתד" פועלת לקידום השתלבותם בחברה של ילדים אשר להם תסמונת דאון, ומסייעת למשפחותיהם. פעילויות העמותה כוללות ייעוץ והדרכה להורים, ארגון קבוצות תמיכה, ארגון כנסים, נופשונים וימי עיון, מתן מידע על טיפולים חדשניים ועוד.

- ☒ רח' יד חרוצים 19, ירושלים.....02-6721115

לשם

<http://leshem.telhai.ac.il>

עמותת "לשם" היא עמותה לקידום ההשכלה הגבוהה של סטודנטים עם ליקויי למידה. העמותה מציעה תמיכה בלימודים, מידע, קבוצות תמיכה וייצוג משפטי.

- ☒ ת"ד 4403, ירושלים,.....09-7498001 טלפקס

מגדל-אור

www.migdalor.org.il

"מגדל-אור" היא עמותה הפועלת לשיקום תפקודי ותעסוקתי של עיוורים ולקויי ראייה

מרכז שיקום קריית חיים, חיפה 26244.....077-7721333

מטב - עמותה לשירותי טיפול ורווחה

www.mataav.org.il

"מטב" הנה עמותה ללא כוונת רווח שעיסוקה העיקרי הוא תחום הסיעוד והטיפול באדם המבוגר. מטב מציעה שירותי סיעוד וטיפול אישי לזכאי גמלת סיעוד מן הביטוח הלאומי. שירותים נוספים ניתנים תמורת תשלום.

מוקד ארצי.....*3391

לכתובות הסניפים פנו לאתר האינטרנט.

מטה מאבק הנכים בישראל

www.nechim4u.com

עמותה זו פועלת למען קידום זכויות הנכים במדינת ישראל

רח' ארלזורוב 93, תל-אביב 62098.....03-6921681/3

פקס.....03-6921555

מיחא

מרכז רב-תחומי לילדים עם לקות בשמיעה

www.michata.org.il

עמותת "מיחא" עוסקת בשיקום פעוטות עם לקות חושית מולדת על ידי הקניית מיומנויות תקשורתיות, שפה ודיבור ושילובם במערכת החינוך

רח' רידינג 23, בית שרמן, רמת אביב, תל-אביב 69024.....03-6994777

פקס.....03-6996821

מ.י.ל.ב.ת.

המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה

www.milbat.org.il

עמותת "מ.י.ל.ב.ת." עוסקת בייעוץ ובהדרכה בנושא טכנולוגיה מסייעת ובפיתוח של אביזרי עזר לילדים, למבוגרים ולקשישים בעלי מוגבלויות, במטרה להעלות את רמת עצמאותם, לשפר את איכות חייהם ולהקל את השתלבותם בחיי הקהילה.

בית החולים שיב"א, ביתן 23א', תל-השומר.....03-5303739

פקס.....03-5357812

מכון בית דוד
www.cdb.org.il

"מכון בית דוד" מציע פעילויות חברתיות ותרבותיות ואוכלוסיית החרשים והעיוורים, כגון הפעלת מועדון חברתי, מרכז למידה, אולפן עברית לעולים וכד'.

✉ בית ה'ן קלר, שדרות יד לבנים 13, ת"ד 9259, תל-אביב..... 03-6316361
פקס 03-6316419.....

מל"מ - מתמודדים למען מתמודדים
www.malam.org.il

ארגון "מל"מ" הוא גוף התנדבותי של נפגעי נפש, שהוקם למען המאבק בתדמיתם של נפגעי הנפש ולשם השגת זכויותיהם.

✉ רח' יבנה 46, רמת-השרון..... 03-5471508

נגישות ישראל
www.aisrael.org

עמותת "נגישות ישראל" פועלת להשתלבותם של אנשים עם מוגבלות החיים בישראל בחברה, בשוויון, בזכות, בכבוד ובמקסימום עצמאות.

✉ ת"ד 5171, כפר-סבא 44151..... 09-7458080
פקס 09-7451127.....

נגיש לכל - העמותה לקידום הנגישות
www.access-unlimited.co.il

עמותת "נגיש לכל" היא ארגון של אנשי מקצוע מתחום החינוך, השיקום, הרפואה, הארכיטקטורה ומומחים בנגישות לאנשים עם מגבלות. עיקר פעילותה של העמותה מתמקד באספקת שירותי סקירה ובקרת מצב הנגישות של מבנים, ייעוץ וליווי מקצועי לארגונים ומוסדות שונים וכן במתן מידע אודות אתרים נגישים לציבור הרחב.

✉ ירושלים, ת"ד 4648, מיקוד 91046..... 02-5660180

ניצן

www.nitzan-israel.org.il

אגודה לקידום ילדים ובוגרים הסובלים מליקויי למידה. האגודה מעניקה שירותי ייעוץ והדרכה למשפחות וכן סנגור וייצוג אוכלוסיית לקויי למידה בפני הממסד. כמו כן היא מציעה שירותי אבחון דידיקטי ופסיכולוגי, טיפול פסיכולוגי, טיפולים פרה-רפואיים, שיקום לקראת חיים עצמאיים בתחום החברה והתעסוקה ועוד.

☒ סניף ראשי, תל-אביב, רח' ארלוזורוב 174.....03-5372266

☒ באר-שבע, רח' בני אור 6.....08-6497438

☒ חיפה, שד' הנשיא 124.....04-8372488

לרשימת הסניפים המלאה פנו לאתר האינטרנט של אגודת "ניצן".

נכים עכשיו - המרכז לחיים עצמאיים

עמותת "נכים עכשיו" הוקמה על ידי אנשים עם מגבלות ופועלת לשינוי בתפיסה החברתית כלפי האדם הנכה, כבודו וזכויותיו, ביטול האפליה הקיימת כלפיו בחברה ולמען השתלבותו בקהילה.

☒ רח' סן מרטין 5, ירושלים 93301.....02-6481460

☒ דואר אלקטרוני: ciljr@012.net.il

עוצמה - פורום ארצי של משפחות נפגעי נפש

www.ozma.org.il

עמותת "עוצמה" פועלת לייצוג את בני משפחותיהם של נפגעי נפש ברחבי הארץ במגוון תחומים. העמותה עוסקת במתן טיפול רפואי, בסיוע בשיקום, בהרחבת מוקדי מידע ועוד.

☒ ת"ד 1157, גבעתיים 53111.....03-6701800

עזר מציון

www.ezer-mizion.org.il

עמותת "עזר מציון" פועלת בתחום הסיוע הפארה-רפואי לחולים ולמוגבלים, מגישה סיוע לסובלים מבעיות תפקודיות או הנמצאים במצבי משבר, באמצעות מגוון רחב של פרויקטים ותכניות.

רשימת סניפים חלקית:

08-8535634.....	אשדוד, אח' אחיעזר 5	✉
052-7678166.....	אשקלון, ביה"ח ברזילי, רח' ההסתדרות 3	✉
03-6144444.....	בני-ברק, רח' רבינו 5	✉
09-9512693.....	הרצליה, רח' רמז 43 ב'	✉
03-5043131.....	חולון, רח' הנרייטה סולד 31	✉
02-5002111.....	רושלים, רח' ירמיהו 25	✉
09-7400515.....	כפר-סבא, רח' טשרניחובסקי 45	✉
03-9458244.....	ראשון-לציון, קריית קאליב 2/18	✉
08-9456144.....	רחובות, רח' מנדלי 18	✉
03-5257010.....	תל-אביב, רח' המליץ 3	✉

לרשימת כל הסניפים, ראו באתר האינטרנט של עזר מציון.

על"ה - עמותת לקידום סטודנטים עיוורים ודיסלקטים בישראל

העמותה פועלת לקידום אוכלוסיית הסטודנטים העיוורים בישראל ולהגברת השתלבותם בחברה הנורמטיבית.

✉ האוניברסיטה העברית הר הצופים, ת"ד 24051, ירושלים..... 02-5882155

קו לחיים ארגון הסיוע הישראלי לילדים חולים

www.kavlachayim.co.il ✉

עמותת "קו לחיים" מסייעת לקהילת הילדים החולים והנכים במדינת ישראל ולבני משפחותיהם. בין שירותיה: מתן מענה וסיוע בסביבת הילד (בית חולים- בית), מתן שירותי שמרטפות, אירוח בחגים ובשבתות, קיום מחנה קיץ, חשיפה לעולמות תרבות באמצעות הפעלת מועדונים, תיאטראות וקולנוע, ליווי מבית הספר ועוד.

✉ רח' גונן 12, פתח-תקווה..... 1-700-707-012

קרן - רשת מרכזי אבחון ושיקום מקצועי

www.keren.org.il ✉

"קרן" היא רשת המספקת שירותי שיקום תעסוקתי. פעילותה הארגונית מתמקדת באבחון, ליווי וטיפול שיקומי, הכשרה מקצועית ושילוב בעבודה של אנשים בעלי מוגבלות, לקויות וחסמים תעסוקתיים.

✉ רח' יהודה הימית 57, יפו..... 03-6813378

קשר מרכז מידע, הכוונה וייעוץ להורים לילדים עם צרכים מיוחדים

מרכז "קשר" הוקם במטרה להעניק שירותי מידע, הכוונה, תמיכה וייעוץ להורים של ילדים עם צרכים מיוחדים ולאנשי מקצוע בתחום.

- ☒ סניף ראשי, יד חרוצים 4, ירושלים..... 02-6236116
- ☒ פקס..... 02-6246390
- ☒ קו מידע..... 1-700-501-601
- ☒ קו פתוח בשפות הרוסית והאנגלית..... 1-800-301-830

מרכז שמע www.shema.org.il

מרכז "שמע" הוקם במטרה לספק את הצרכים המיוחדים של תלמידים לקויי שמיעה (חירשים וכבדי שמיעה): חינוך, קידום, רווחה ושילוב בחברה השומעת.

- ☒ משרד ראשי, תל-אביב, רח' פליטי הספר 30..... 03-5715656/7/8/9
- ☒ באר-שבע, רח' דוד המלך 16..... 08-6492002
- ☒ חיפה, רח' מדרגות בית-שערים 8..... 04-8512381
- ☒ טבריה, רח' טרומפלדור 1..... 04-6716274
- ☒ ירושלים, רח' בורוכוב 7..... 02-6428359

שק"ל שירותים קהילתיים לאנשים עם צרכים מיוחדים www.shekel.org.il

עמותת שק"ל פועלת לאפשר לכל אדם עם צרכים מיוחדים ליהנות מאיכות חיים גבוהה תוך שילוב בקהילה הטבעית.

שק"ל מפעילה מגוון רחב של שירותים חברתיים, לרבות דיור קהילתי, תעסוקה ופעילויות פנאי. בנוסף, העמותה מקיימת שירותי ייעוץ ותכנון מקצועיים בתחום הנגישות, תכניות חינוכיות לבתי ספר לחינוך מיוחד, מרכז ייעוצי-טיפולי ועוד.

- ☒ רח' יד חרוצים 11, ירושלים..... 02-6720157/8

ארגונים ומרכזי ספורט

איל"ן - מרכזי ספורט

- 04-8722404.....מרכז הספורט חיפה, ת"ד 68, קריית-חיים 26103 ☒
- 04-8726623.....פקס
- 03-5754444.....מרכז הספורט רמת-גן, שדרות רוקח 123, רמת-גן 52535 ☒
- 03-7511649.....פקס

אס"ח - ארגון הספורט של החירשים בישראל

www.idsonet.info/page.html ☒

תל-אביב, בית הלן קלר, שד' יד לבנים 13, מיקוד 61093 ☒

בית הלוחם

בית הלוחם הוא מרכז ספורט, שיקום וחברה לנכי צה"ל ולבני משפחותיהם. ייעודו של בית הלוחם הוא לאפשר לנכה לעסוק בפעילות גופנית ונפשית שיתאימו למוגבלותו.

- 03-6461646.....תל-אביב: רח' שמואל ברקאי 49, אפקה ☒
- 02-6750011.....ירושלים: מנחת, ת"ד 9489, מיקוד 91091 ☒
- 04-8590828.....חיפה: דרך צרפת 101 ☒

ההתאחדות הישראלית לספורט נכים

- 03-6493132.....תל-אביב: רחוב שטרית 10, מיקוד 64982 ☒
- 03-6493134.....פקס
- www.israelparalympics.org ☒

העמותה למשחקים אולימפיים מיוחדים - ספיישל אולימפיקס

www.soi.org.il ☒

העמותה פועלת בתמיכת האגף לטיפול באדם המפגר שבמשרד הרווחה ומינהל הספורט שבמשרד החינוך, והיא חלק מארגון בינלאומי המטפח פעולות ספורט לאנשים עם לקות שכלית.

- 072-2115872.....מכון וינגייט, נתניה 42902 ☒
- 09-8852523.....פקס

מספרי חירום

משטרה 100

www.police.gov.il

מגן דוד אדום 101

www.mdais.org

פקס לכבדי שמיעה..... 1-800-500-101

שירות הזמנת מד"א ב-SMS לחירשים ולכבדי שמיעה..... 052-7000-101

מכבי אש (שירותי כבאות והצלה) 102

www.102.co.il

מוקד עירוני 106

ער"ן (עזרה ראשונה נפשית), קו חירום ארצי 1201

www.eran.org.il

כתובת דואר אלקטרוני info@eran.org.il

קו לחייל *2201

מספר ICQ 12010

משרד הרווחה - מוקד מצוקה 118

www.molsa.gov.il

רשימת חוקים הקשורים לאנשים עם מוגבלות

- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998
- חוק אימוץ ילדים, התשמ"א - 1981 (סעיף 13)
- חוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג - 1993
- חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965
- חוק ביטוח נפגעי חיסון, התש"ן - 1989
- חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג - 1993 (סעיף 1(ב))
- חוק דמי מחלה, התשל"ו - 1976
- חוק הבחירות לכנסת, התשכ"ט - 1969
- חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980
- חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה - 1995
- חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו - 2006 (סעיף 2(א))
- חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 (סעיף 13(ג))
- חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו - 1966
- חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962
- חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו - 2005
- חוק המקרקעין, התשכ"ט - 1969 (סעיף 59(ג))
- חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א - 1981
- חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך - 1960
- חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט - 1959
- חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג - 1992 (סעיף 12)
- חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד - 1964
- חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב - 1972 (סעיף 2)
- חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו - 1995 (סעיף 18(א))
- חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט - 1969
- חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו - 1955
- חוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות, התשנ"ד - 1994
- חוק העונשין, התשל"ז - 1977 (סעיפים שונים)
- חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה - 1965
- חוק הקלות לחרש, התשנ"ב - 1992

- חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965
- חוק הרשויות המקומיות (סידורים לנכים), התשמ"ח – 1988
- חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל – 1970
- חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה – 1965 (סעיפים שונים)
- חוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996
- חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים, התשס"ז – 2007
- חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על-תיכוניים, התשס"ח – 2008
- חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 (סעיף 14(א))
- חוק חינוך חנים לילדים חולים, התשס"א – 2001
- חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח – 1988
- חוק חנייה לנכים, התשנ"ד – 1993
- חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א – 1991
- חוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א – 2001
- חוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד – 1994
- חוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג – 1992
- חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח – 2005 (סעיף 5)
- חוק מידע גנטי, התשס"א – 2000
- חוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס – 2000
- חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד – 1954
- חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז – 1957
- חוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב – 1982 (סעיפים 15, 62, 117ב, 162)
- חוק פינוי ובינוי, התשס"ו – 2006 (סעיף 2)
- חוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז – 2007
- חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975
- חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים), התשס"ה – 2005
- חוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס – 2000
- חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א – 1981
- חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959 (סעיף 15(א))
- חוק שירות התעסוקה, התשי"ט – 1959 (סעיפים 42, 42ב, 62, 63א)
- חוק שירותי הסעד, התשי"ח – 1958
- חוק שכר מינימום, התשמ"ז – 1987 (סעיף 17)
- חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב – 1992
- פקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א – 1961 (סעיף 71 א)

רשימת פרסומים בעברית להזמנה בדואר

ניתן להזמין חוברות ועלונים בשפות אחדות מאגף מידע ופרסום שבמשרד לקליטת העלייה. הפרסומים יישלחו אליכם בדואר ללא תשלום.

להזמנת פרסומים בעברית, סמנו את הפרסומים שברצונכם לקבל בדואר, ושלחו את ההזמנה לכתובת שלהלן:

המשרד לקליטת העלייה, אגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 94581

- מדריך לעולה
- ביטוח לאומי
- דיור
- תעסוקה
- חינוך
- שירות עולים בצה"ל
- זכויות של אנשים עם מוגבלות
- מרכזי הכוונה לתעסוקה
- לאן לפנות
- גיור בישראל
- מידע על גיור - מדריך כתובות וטלפונים
- מצפים לך בבית
- נפגעי פעולות איבה
- רישום עולים לקופות חולים
- כללי רחצה בים
- מפת ישראל
- יומן שבועי לעולה תשע"א
- המשרד לקליטת העלייה - עלון כתובות וטלפונים
- המשרד לקליטת העלייה - מגנט מספרי הטלפון בלשכות המשרד
- המשרד לקליטת העלייה - כרטיס ביקור מספרי הטלפון בלשכות המשרד

רשימת הפרסומים בשפות נוספות מופיעה בכל פרסומי אגף מידע ופרסום בשפות,

וכן באתר המשרד: www.klita.gov.il

נא כתבו את פרטיכם למשלוח הדואר:

שם פרטי ומשפחה _____

כתובת _____ מיקוד _____

תאריך _____

הצג את עצמך

מתוך רצון לשפר ולייעל את המידע המוגש לך, נודה לך מאוד אם תואיל לענות על השאלות שלהלן:

1. היכן קיבלת את הפרסום "זכויות של אנשים עם מוגבלות"?
 נמל-התעופה המשרד לקליטת העלייה מקום אחר
פרט: _____

2. באיזו מידה סיפק לך פרסום זה את המבוקש?
1   2   3   4   5
הערות: _____

האם פרסום זה סייע לך בתהליך הקליטה בישראל?
כן/לא, פרט: _____
האם המידע בפרסום זה מנוסח בצורה מובנת וברורה?
כן/לא, פרט: _____

3. חווה דעתך על-פי דירוג מ-1 ועד 5 (5 היא הרמה הגבוהה ביותר):

1	2	3	4	5	מידת בהירות הניסוח
1	2	3	4	5	מידת פירוט מספקת
1	2	3	4	5	עיצוב החוברת
1	2	3	4	5	מידת השימוש בחוברת

נודה לך אם תענה על כמה שאלות המיועדות לשימוש המשרד בלבד:

מקצוע: _____ מין: זכר נקבה גיל: _____
ארץ מוצא: _____ שנת עלייה: _____
מקום מגורים: _____ תאריך: _____

את הטופס המלא נא לשלוח לכתובת:

המשרד לקליטת עלייה, אגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 94581

או לשלוח לפקס שמספרו 02-6241585.

לחילופין, ניתן להניח את הטופס בתיבת שירות לציבור במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריך.

עזרה לך שיתוף הפעולה וקליטה ומוצלחת

